

# Délibáb

21.  
SZÁM

34  
FILLER

Szörényi Éva,  
a Nemzeti Színház  
PÉTER című darab-  
jának főszereplője  
(Inkey felv.)

RÁDIÓMŰSOR  
MÁJUS 22-TŐL 28-IG

## Május

A zúgó rét a végtelenség,  
a nap most ép felette ring,  
körötte: apró bolygórendszer,  
száz gyors gyermekláncfű kering...

A gyermekláncfű közt a gyermek,  
mint boldog üstökös, ragyog.  
Tejút a szája, hold a szive,  
a két szeme: vad esillagok!

A labdát nézi: hátha föl száll,  
a verőfényben elsuhan!...

De jön a nyár, a gyermek felnő,  
a fényes labda lezuhan.

AMBRÓZY ÁGOSTON



# Déliab

Művészeti, irodalmi,  
film és rádió hetilap

Főszerkesztő:

**BIBÓ LAJOS**

Megjelenik minden szombaton

\*

XVIII. évfolyam

Budapest, 1944  
május 20.

21. szám

\*



## GYERMEKNAPOK

1. Vitéz Csataj Lajosné az urnájánál
2. Vitéz Jaross Andorné a gyűjtésnél
3. Juresek Béláné gyűjtés közben
4. Vitéz Béldi Alajosné a leventékkel gyűjtött
5. Juhász Istvánné urnája mellett
6. Sörös Miklósné, az ifjú vöröskeresztesekkel



**Május 13-14**



**Luxemburg grófja és felesége (Sárdy János és Kelly Anna)**

Kelly Anna, habár színészilag sokat fejlődött a múlt évi „Víg özvegy” óta, még mindig bizonytalan a színpadon. Tagadhatatlanul szép hangja is sokkal jobban érvényesül mikrofonon keresztül, mint a színpadon. Jólesően üde színlát az előadásban a remek temperamentumú

## Luxemburg grófja

A Fővárosi Operettszínház szerencsés kézzel Lehár egyik legkedvesebb operettjét, a Luxemburg grófját újította fel. Igazi békebeli hangulat árad a színpadról, amikor a felejthetetlen Lehár-melódiák kíséretében lepereg előttünk a bohém Luxemburg gróf romantikus névházasságának szívderítően vidám, kedves bonyodalmakkal megtűzdelt története. Az operett szövegkönyvét Kovách Kálmán fordította újra, illetve dolgozta át tehetségesen, úgyhogy eltűntek belőle a mai közönség szemében talán naivnak ható „bemondások”. Kovách Kálmán szövege, sikerült versei nagyszerűen illenek a remek Lehár-muzsikához.

Az operett címszerepét Sárdy János alakította kitűnő, kellemes hanganyaggal és színészi játék tekintetében is kifogástalanul.



**A második szerelmespár (vitéz Gozmány György és Csikós Rózsi)**

Csikós Rózsi és partnere, az egyre észrevehetőbben fejlődő honviván-utánpótlást képviselő, tehetséges vitéz Gozmány György. Misoga László alakítottá az öreg herceg kakaskodó, kicseit agylágyulás felé hajló



**A gróf és a herceg megbeszéli a névházasságot (Sárdy János és Misoga László)**

**A névházasság érdekes je-  
lenete (Sárdy János és Kelly  
Anna)**

figuráját. Misoga feltétle-  
nül tehetséges komikus, de,  
hogy igazán a közönség  
kedvence lehessen, szüksé-  
ges, hogy mértéket tartson  
a kitéréseiben. Papp Man-  
ci öregedő grófnő-alakítása  
kifogástalan. Pártos Gusztáv,  
Fülöp Sándor, Vándory  
Gusztáv, Salamon Erzsébet és  
Christián Angéla nevét



**Az öregedő szerelmespár  
(Papp Mancsi és Misoga  
László)**

emeljük ki még a népes  
együttesből.

Tihanyi Vilmos rendező  
munkájáról a legjobbakat  
mondhatjuk. Ötletesen ren-  
dezte és jól kézben tartotta  
a darabot. A zenekart Endre  
Emil vezényelte kitűnő  
érzékkel.

**A bohém gróf és még bo-  
hémebb rajongói**



Mindent összefoglalva, örömmel állapítjuk  
meg, hogy a Luxemburg grófja régen hiány-  
zó jó szórakozást jelent az operettkedvelő  
közönségnek. Bárcsak a modern operett-  
szerzőink tanulnának az előadásból, illetve  
a felejthetetlen, minden felkapott „sláger”-  
nél elévülhetlenebb Lehár-dallamokból.

Végül még valamit szeretnénk megjegyez-  
ni az előadással kapcsolatban. Ez a meg-  
jegyzésünk nem kifejezetten a Fővárosi  
Operettszínház előadására vonatkozik, ha-  
nem általában minden operettelőadásra:  
Mehökkenően selejtes a statisztéria- és  
görlanyag. Határozottan illuziórontó gör-  
lök és statiszták garázdálkodnak az operet-  
tekben. Nem ismerjük a kérdés anyagi és  
személyi háttérét, éppen azért megkérde-  
zük a színgazdákat: nem lehetne egy  
kissé felfrissíteni ezt a feltétlenül szükséges  
és az előadások keretét adó gárdát?!

**DÁLOKY JÁNOS**



Bánky Viktor

**M**ég mindig szőnyegen van a magyar film hibáinak és erényeinek megvitatása? Nos hát, akkor én is hozzászólók.

Kezdjük talán a védelem érveivel.

Mindenekelőtt figyelembe kell venni a külföldhöz nem hasonlítható szerény kereteinket. Magyarországon 800 mozi van, tehát kizárólag ezekre lehet építeni és nem az egész világra. Egy-egy film költségvetése semmiesetre sem haladhat túl bizonyos összeget.

Nem akarok apró részletekre, kellemetlen megkötöttségekre kitérni, csak egyet említek: egy egész estét betöltő film forgatásához 8000 méter nyersanyag áll rendelkezésünkre. Ezzel a készlettel tehát nem kísérletezhetem, ameddig nekem, illetve művészi elképzeléseimnek tetszik. Örülök, ha a jelenetek nagyrészt egyszer leforgatom, számítva arra, hogy nehezebb jeleneteknél úgyszólván többszöri ismétlésre lesz szükség. Akkor,

# VÁD-ÉS VÉDŐBESZÉD a Magyar film ügyében

ELMONDJA: BÁNKY VIKTOR

ha ezeket a tényezőket nem kellene állandóan szem előtt tartani, ha a magyar filmgyártás az alkotótól nem igényelne többet, mint mondjuk a festőtől, — akkor sokkal inkább helyénvaló volna a magyar film művészi javulását célzó vita. De a magyar filmgyártó nem játszhatja annak a festőnek a szerepét, aki képet fest a saját öröme, amelyet nem akar eladni. A magyar filmgyártó nem vállalhat kockázatot, mert nemcsak a saját pénzéről van szó, hiszen hiteleket vesz igénybe, amelyeket vissza kell fizetnie. Ma külön is figyelembe kell venni, hogy a mozik látogatottsága erősen megesappant. Tehát olyasmit kell csinálni, ami vonzza a közönséget.

Előttünk van egy kirívó példa. Egyik nagy filmszínházunk hetek óta játszik egy olyan külföldi vígjátékot, amelyben hemzsegnék a némafilm őskorában használatos Zígottó-burleszkfogások. Ha magyar film volna, talán nem is engedték volna] előadni, mert a magyar vígjáték nem tud olyan magasságokba emelkedni, hogy művészi értékeit elismerjék.

A magyar filmgyártás hivatása kettős: szórakoztatás és nevelés. Az utóbbi eszközei kiszámíthatatlanok. Propaganda-filmet csinálni óriási kockázat. Ha azt kívánják a magyar filmtől, hogy neveljen, részt kellene vennie valakinek a kockázatban. Ez a valaki nem lehet más, mint maga az állam.

Ennyit a hazai filmgyártás védelmében. Most pedig vádolok.



Jelenet a „Boldoggá teszek” e. Bánky-filmből (Vaszary Piri, Hajmássy Miklós és Buttykay Emmi)

Vádolom azt a magyar filmgyártást, amely túlzott mértékben a profitra fekteti a fősúlyt. A legnagyobb mértékben ellene vagyok a sztárkultusznak. A filmkészítés kollektív munka, amelynél mindenki egyforma felelősséggel dolgozik. A színészre építenek mindent. (Emellett a legtöbb sztár nem alkotó művész, hanem mindig önmagát adja.) A filmgyártás olyan helyzetet teremtett, amellyel nem tud megbirkózni: sztárokat nevelt, akiket nem tud megfizetni. (Mellesleg megjegyezve: már hosszú évek óta ott tartunk, hogy a bemutató filmszínház is beleszól a film szereposztásába. Nevekhez ragaszkodik, akik nélkül nem kötik le a filmet.)

Nem győzöm eléggé hangsúlyozni: ha a magyar film saját keretel közt fejlődni akar, az csak belső fejlődés lehet. Két dologra gondolok.

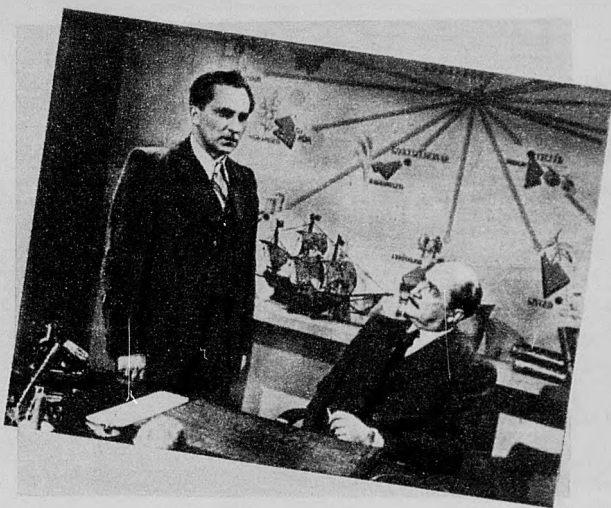
1. Szabadabb témaválasztás lehetőségeit kérjük. Hagyjuk abba az okatlan tiltakozásokat. Elkerülhetetlen, hogy egy-egy filmben valamelyik réteget, pályát vagy embertípust ne a maga valóságában tüntessük fel. Ezzel korántsem akarunk általánosítani. Mennyi baj van a nevekkel! A legképtelenebb nevek felhasználása ellen is tiltakozást jelentenek be. Már nem tudunk kereszteni. Egy ízben olyan óvatosság voltunk, hogy a film hősnéinek foglalkozását elhallgattuk, hogy ezzel elkerüljük az esetleges sértődéseket. A külföld azért nem vette meg a filmet, mert főszereplője foglalkozás nélküli egyén volt, aki nap-hosszatt henylet.

2. Alaposabb felkészültség szükséges. A filmet senkinek megtanulnia nem kell. Mindenki azt hiszi, jobban ért hozzá, mint azok, akik erre évtizedekig előkészültek. Én egyszer rémülten utasítottam vissza azt az ajánlatot, hogy a számomra idegen területen: a színpadon rendezzek. De úgy látszik, ez elszigetelt eset. A film mindenki számára elérhető terep.

---

„A Benedek-ház” felvételei közben (Bánky Viktor, Szegedi Szabó István és Somlay Artúr)

---



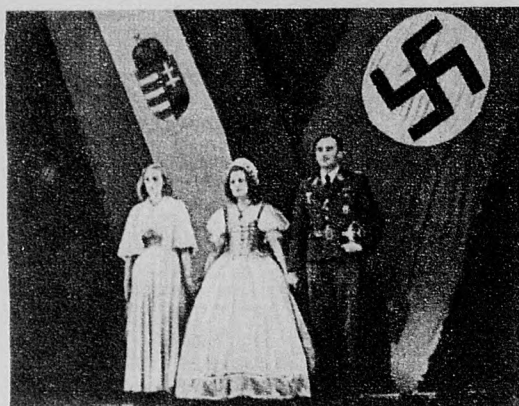
Jelenet az „András” c. nagysikerű filmből (Páger Antal és Mihályfy Béla)

Ezek a vádak részemről nem egészen indokolatlanok. Legyen szabad megemlítenem, én voltam az első magyar filmrendező, aki problémafilmmel nyúl. De nekem is be kell látnom, függő helyzetben vagyok. Nálunk a keretek élesen vannak megszabva és ezeken belül kell elvégeznünk a munkát, mégpedig úgy, hogy az még a kritikát is megállja.

Valamikor én is gondoltam arra, hogy filmgyártó vállalatot alapítsak és úgy járuljak hozzá a magyar film átalakulásához. Az iparengedélyt azonban nem kaptam meg, azzal az indokolással, hogy ne gyártsak filmet a saját számomra, hanem álljak továbbra is a magyar filmtermelés szolgálatába. Így tehát kénytelen vagyok alkalmazkodni mindahhoz, amit a gyártó számomra előír.



# HARMADIK MAGYAR-NÉMET



Szörényi Éva  
konferál



Muráti Lili és Biliesi Tivadar



Bordy Bella



Biliesi Tivadar, Turai Ida és Pethes Ferenc



Gyöngyösbokrétások



Honthy Hanna



Pethes Sándor

# KIVÁNSÁGHANGVERSENY



Gretl Theimer



A miniszterelnök páholya



Ferenc

Minnia Petja és Walter Grim



Lotte Lang

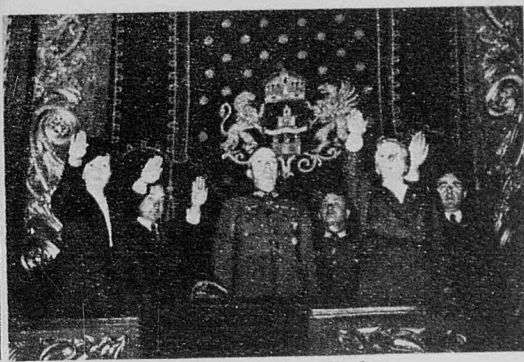


dor

Karl Friedrich



Else Rambauseek



A német vezetőség páholya

# FILMKRITIKÁK

## A lejtőn

Magyar film, de az 1900-as évek Párizsába vezet, ahol akkoriban szenvedélyes politikai harc folyt az egyház ellen. A felekezeti iskolákat bezárták, a kolostorokat elvették a szerzetesektől s a keresztet mindenünnen eltávolították, a templomokat kivéve. A mozgalmas cselekmény háttérében a hit és a hitelenség küzdelme lángol, ami a hit győzelmével végződik. Kétségtelen, hogy nemes szándék vezette az emelkedett szellemű film készítőit s bár Podmaniczky Félix, a rendező, finom, válogatott eszközökkel bonyolítja a drámát, kerüli a megszokott fogások alkalmazását és léletszerűsége törekszik, mégis úgy tűnik fel, hogy a történet szereplői távol vannak a való életől, mintha valami valószerűtlen világban, légüres térben mozognának. A színészek meglepően jó alakításokkal javítják a helyzeteket. Timár József példás egyszerűséggel személyesíti meg a derék vidéki orvost, akit a felesége elhagy s férjhez megy a párizsi demagóghoz, az egyházellenes pártvezérhez, hogy aztán a múlt világháború viszontagságai között megtörve és megtisztulva visszatérjen első férjéhez. Az asszonyt Szilágyi Szabó Eszter játssza, akinek ez a szerep filmbeli előretörést, ígéretet jelent. Régebben gyakran tapasztalt merevségét leküzdve, simulékonyan alkalmazkodik a pillanatnyi helyzetekhez, játéka kifejező s az is fokozza a hatást, hogy szépen fényképeztek. Búgó, mély hangon előadott néhány dala is biztosítja számára a közönségsikert. Kiemeljük Harsányi Rezső szívhez szóló, őszinte, emberi alakítását egy jóságos pap megmintázásában és Greguss Zoltánnak érdemül tudjuk be, hogy a népbolondító pártvezér szerepében fegyelmezett, mértéktartó volt.

Magyar  
filmdráma

## Muzsikál a mult

Hasonló tárgyú francia filmet láttunk már, amelyet jó néhány évvel ezelőtt „Táncrend“ címmel mutattak be. A francia film reális volt, ez inkább poétikus. Mind a kettő az élete delén levő szépasszony szerelmi multját pergeti vissza. Ebben a német vígjátékban az élete delén levő, de még szép és vonzó Olga Cschova játssza az asszonyt, akinek férjhezmenetele előtt három ártatlan szerelmi epizódja volt. Felnőtt leánya társaságában felkeresi régi udvarlóját, csak azért, hogy kiábrándítsa a kis csitrit, aki azt hiszi, hogy szerelmes a nála jóval idősebb férjbe. A rendező könnyedén, gyakran jó humorral fejleszti az egyszerű kis történetet, bemutatja, az egykori hetyke tenoristát, akiből öregedő, kövér, hiú operaténkes lett és az egykori ifjú jogászt, aki ötvenéves léteére éppen most készül nősülni. Itt azután a film kissé elkomorul, mert a harmadik udvarló, a régebben délcég úrlovas letört, elszegényedett s még hozzá halálosan beteg. (Ezt a szerepet a kitűnő Ferdinand Marian alakítja.) A játék egy gyors fordulattal visszatér a jelenbe és mind a mama, mind bájos leánya, szabályszerűen megtalálja a maga igazi párját. A nem nagy igényű, de kellemesen szórakoztató film a leány szerepében egy előtűnt eddig ismeretlen, tehetséges, szép, fiatal, Catherine Hepburne-szerű színésznőt mutat be, Margot Hielscher-t, akiről bizonyára sokat fogunk még hallani.

Német  
vígjáték

KALLAY ISTVÁN

# Tél a folyó

A Terra ideji reprezentáns nagy filmalkotása az ember titáni küzdelmét mutatja be az elemek ellen.

Lotte Koch és Hans Söhnker,  
a két főszereplő



# UJ HIREK A FILMVILÁGBÓL

Jelentette már a Délibáb, hogy Bingert János, a Hunnia filmgyár vezérigazgatója lemondott erről az állásáról s helyette az ügyek ideiglenes irányítását Nagy Sándor, eddigi helyettes vezérigazgató vette át. Ezt követően Kádás Károly kultusz-államtitkár is lemondott a Hunnia elnöki tiszttségéről s ennek következtében a hét elejére összehívott közgyűlést elhalasztották. A közgyűlést csak akkor hívják össze, ha a filmgyártás új vezetőinek kinevezése megtörtént.

A filmüggek átállításával kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a jelenleg műsoron levő magyar filmek szereposztásait felülvizsgálják. A gyártóknak, illetve kölcsönzőknek be kell nyújtaniuk filmjeik teljes szereposztásának listáját. Amelyik film szereposztása a mai idők szem-

pontjából kifogásolható, lekerül a műsorról az egész ország területén.

Kolozsvárott befejezéséhez közeledik a „Színház szerelmese” című film forgatása. Ennek az új magyar zenés vígjátéknak az lesz a különös érdekessége, hogy külső felvételei a kolozsvári Nemzeti Színházban és Kolozsvár városában, vagy környékén készülnek, sőt az úgynevezett belső felvételeket is Kolozsvárott forgatják. Erre a célra a Hunnia Erdély fővárosába szállította a szükséges műszaki berendezéseket. A film főszerepeit Szilassy László, Egry Mária, a kolozsvári színház tagjai játsszák, élükön Mihályfi Béla igazgatóval.

Bécsben nagy sikerrel mutatták be a „Dr. Kovács István” című filmet, amelynek főszerepeit Páger Antal és Si-

mor Erzsébet alakították. A bécsi sajtó nagy elismeréssel írt a magyar társadalmi problémákkal foglalkozó filmjatekről.

Günther Schwartz, a német birodalmi filmkivitel vezetője és Karl Meltzer, a nemzetközi filmkamara titkára Budapesten tárgyálnak a két nemzetet közösen érdeklő kérdésekről.

Valahol Budapesten mélyen a hegy alatt százötven személy befogadására alkalmas Sziklakörház épült. A Magyar Filmroda riportere helyszíni látogatást tett a helyszínen s filmhíradóban számol be a különleges körház működéséről.

Az Uránia kísérőműsorán „Templomrombolók” címmel rövid Ufa-filmet mutattak be. Ez a híradófilm azokat a német és olasz templomokat mutatja be, amelyeket az angolszász terrorbombázók leromboltak.

Több mint egy millió pengőbe került az első magyar repülőfilm elkészítése, amely „Magyar sasok” címmel kerül bemutatásra. A hazai viszonyokhoz képest szokatlan méretű költségekkel az teszi elhihetővé, hogy például egy légi bombatámadás felvételei közel háromszázezer pengőbe kerültek.

Párizsban nemrégiben az a hír terjedt el, hogy Pierre Blanchard nem játszik többet filmen. A közlemény érthető feltűnést keltett, mert a művész egyike a legtöbb filmsikerrel dicsekedhető francia színészeknek. A nálunk is jól ismert filmszínész megcáfolta ezeket a híreket. Kijelentette, hogy ezután csak azokban a filmekben nem szerepel, amelyeket ő rendez. A jövőbeli filmgyártásban nem önmagát kívánja népszerűsíteni, hanem tehetséges fiatalabb színésztársai sikerét akarja elősegíteni.



Egry Mária, Szilassy László és Grieger Iholya, a „Színház szerelmese” e. Kolozsvárott készülő film főszereplői

# Katicabogár



REGÉNY. — IRTA: BIBÓ LAJOS

Feri kissé kedvetlenül fogadta. Zavarta az egészséges, parlagias fesztelenség, ahogyan Rohonczy az édesapjával meg Juliskával beszélt. A segédjegyző még mámoros volt a sikeres vizsga örömetől. Az ügyvédi diplomát — magából kiindulva — amúgy is lényegesen előbbre helyezte az orvosi oklevélnél, előkelőség dolgában is a saját mestersege javára döntött a két foglalkozás megítélésénél s jóindulatú leereszkedéssel fogott kezét Ferivel.

Feri megkockáztatta a kérdést:

— Komolyan foglalkozol azzal a gondolattal, hogy megnősülsz?

Rohonczy mozdulatot tett, ebben a pillanatban maga sem tudja, hányadán áll etekintetben.

— A körülményektől függ — mondta vállat vonva.

Pillanatig várt. Arca hirtelen mosolyra szélesedett és Ferire kacsintott.

— Hanem te! Ugy tudom, téged a multban valóban gyöngéd szálak fűztek Kabához.

Feri kitérő választ adott.

— Ki nem volt szerelmes kamasz korában?

Rohonczy megfenyegette:

— Nana! Ne tagadd! Sose szerénykedj. Velem szemben őszinte lehetsz, pajtás, nem vagyok féltékeny természetű. Egész bátran bevallhatod, hogy annak idején komolyan udvaroltál Erzsikének.

Feri érezte, a vér kezd felhúzódni az arcába. Rohonczy hallott valamit, vagy Erzsike szólt a magát előtte s most ki akarja vallatni. Semmi kedvet nem érzett ahhoz, hogy akár tréfás, akár komoly formában tovább feszegetse ezt az ügyet.

— Sőt! — emelte Rohonczyra a tekintetét. — Két évvel ezelőtt még a kezét is megkértem, csak hogy Erzsike, sajnos, kikoszarzott.

Rohonczyt meglepte a válasz. Nem akart alulmaradni és kedélyesen fogta fel ő is a dolgot.

— Sose búsulj, kis cimbora — ütött Ferinek a vállára, — lány akad akár tíz is minden ujjadra. Aztán a fiatalkori szerelem olyan, mint a bárányhimlő. Este kiüt az emberen, reggelre kelőben pedig már a nyomát is hiába keresed. Szél hozza, szél viszi el No, szervusz, megyek, mert még sok dolgom van ebédig. Majd délután a kuglinál találkozunk.

Feri egész délelőtt izgett-mozgott, nem találta a helyét seholsem. Ebéd után fogta a kalapját és átment Erzsikéékhez.

A lány már várta, előre feikészült erre a találkozásra.

Feri azonnal a tárgyra tért:

— Beszélt már Rohonczyval?

Erzsike úgy tett, mintha csodálkoznék a kérdésen.

— Természetes. Rögtön, ahogy megjött.

— Helytelennek tartom, hogy szóbahozott előtte.

— Ez az ember nem számít.

— De igenis számít, Férfi. Ettől eltekintve, sohasem kerülhetek vele szemben olyan helyzetbe, hogy a vetélytársának hiessen. A kakasviadalok különben sem férnek össze az izlésemmel.

Erzsikén volt a sor, hogy megsértődjék.

— Játszunk akkor végre nyílt kártyákkal — fordult szembe Ferivel.

Azt várta, hogy folytassa.

— Tessék.

A lány most már habozás nélkül támadásba ment át.

— Rohonczy? Juliskáról beszéljen, kedvesem, ne Rohonczyról.

Feriben a kezdődő vihar szele reszketett.

— Kitől hallotta, ki találta ki ezt az örültséget?

— Senki. Én magam. Amióta hazajött, azóta talán egyszer láttam Juliskát. Azelőtt minden



órában átszaladt legalább egyszer hozzám. Tíz nap óta azonban, amióta maga betette a lábát ide, kerüli a velem való találkozást. Én nem vagyok olyan kitűnő orvos, mint maga, de engedje meg, ennyiből én is meg tudom állapítani a helyes diagnózist.

Feri halkabba fogta a hangját:

— És ha én azt mondom, hogy mint mindig, ezúttal is téved? Ha azt mondom, hogy most is rémeket lát? Ha most rögtön bebizonyítom, hogy mindannak, amit mondott, pontosan az ellenkezője az igaz?

Erzsike állta a tekintetét.

— Ezt maga csak egyetlen egy módon tudja bebizonyítani.

— Vagyis?

— Ha elköltözik hazulról, vagy ha Juliskának keres másutt otthont.

Azt hitte, lehetetlenséget kíván és megfogta a férfit. Feri ugyanezt gondolta róla magában, s most már ő tette fel a kérdést.

— És ha én nem költözöm el hazulról, hanem őt küldöm el? Ha kineveztetem valahová, jó messzire innen, mondjuk valamelyik dunántúli faluba?

Erzsike meg volt győződve, hogy a harag beszél belőle és minden további nélkül odanyujtotta neki a kezét:

— Akkor...

— Akkor?

— Azon a napon, amelyiken Juliska elutazik, ismét megkérheti a kezemet.

— Helyes! — mondta Feri és elrohant.

Augusztus is elkövetkezett. Feri mindenáron be akarta váltani Erzsikének tett ígéretét és alig várta a pillanatot, hogy Juliskát eltávolítsa a háztól. Egy napon egyedül maradt Juliskával.

— Mondd, Katicabogár — használta fel az alkalmat, hogy megpendítse előtte valamilyen formában a dolgot, — megvan neked tulajdonképpen az okleveled?

Juliska, azóta, hogy Feri hazajött, idegennek érezte magát a házban. Eleinte magát okolta a félszégéért és mindent elkövetett, hogy kedvében járjon az édesapjának, a később lejátszódo események azonban megzavarták és megfélemlítették. Ő természetesen, mint mindig, ezúttal is magára vetett és túlzott érzékenységében félremagyarázta édesapjának a titkolódzását. Ezért húzódtott félre és ezért kerülte egy idő óta Erzsikét is.

A szótlanságnak és féltékenységnek azonban mégsem ez volt az igazi oka. Nem az apja hallgatása, nem a családi háborúság kitörésétől való félelem tette ingadozóvá, határozatlanná és hallgatagá, hanem valami más. Színt váltott, elpirult és zavarba jött rögtön, hacsak a hangját is hallotta Ferinek.

Megrebbent most is, amikor Feri az oklevele iránt érdeklődött.

— Megvan — mondta halkan.

— Itthon van?

— Igen.

— Nem mutatnád meg?

Juliska bement és kihozta az oklevelét. Odanyujtotta Ferinek.

— A múlt hónapban küldték el.

— De hiszen te tavaly képesítőztél.

— Igen, csak hogy tavaly ilyenkor még kiskorú voltam.

Feri kiterítette maga elé az oklevelét.

— Az ám, csakugyan, most múltál még csak tizennyolc éves. Erkölcsi bizonyítvány, keresztlevél, működési bizonyítvány Kaba község előljáróságától — hajtogatta ki egymásután az okmányokat, — itt van, együtt van minden írásod.

— A nyár elején szereztem be őket.

Feri föltekerte a kérdést:

— Pályáztál talán valahova?

— Nem. Nem pályáztam sehova sem.

— Nem is gondoltál arra, hogy majd állásba mégy?

— Nem. Eddig még nem gondoltam erre — felelte Juliska gépiesen.

Feri közelebb hajolt hozzá:

— Szereted a gyermekeket?

— Szeretem.

Feri a keze után nyúlt.

— Mit szólnál hozzá, ha utánajárnék és kineveztetnék valami jó helyre?

Juliska eltévesztette az öltést, a tű megvérezte az ujjahegyét s a varrás egyszerre összefutott a szeme előtt.

— Édesapám...

Feri nem engedte, hogy befejezze.

— Nem édesapámról van szó, hanem rólad. Az imént azt mondtad, szereted a gyermekeket.

— Igen, szeretem.

— No látod. Nézz hát fel. Nem értelek. Sohasem mersz a szemembe nézni. Ugy. Mert ha tudni akarod, elhatároztam, hogy kineveztetlek. Már beszéltem is az alispánnal. Megígérte, hogy segítségemre lesz.

Juliska hallgatott. Feri sietett, hogy most már elmondjon egy lélekzetre mindent.

— Meg azután a dolog úgy áll, hogy nekem terveim is vannak. Az ősszel valószínűleg meg-nősülök. Nem tudom, milyen viszonyban vagytok Erzsikével, de alig hiszem, hogy hosszabb ideig megférnétek egymás mellett. Ugy gondoltam tehát, hogy elsősorban is a te helyzeteden könnyítsek. Ha elmegy néhány évre, hogy világot láss, tanulj és tapasztalj, ezzel magadnak is többet használsz, mintha itthon maradsz és itt várakozol a jószerencsére.

Juliska szívében visszacsendült minden szó. Már akkor megingott alatta a föld, amikor Feri a keze után nyúlt. Amikor aztán megmondotta, mit akar vele, úgy érezte, hirtelen szélroham ragadja fel és viszi, sodorja magával ismeretlen tájak és kihalt világok felé. Elmegy, el kell menned, itt kell hagynod a házat, a kertet, a csendet, a napfényt és a csillagos estét! — kongatta lelkében egy messzi harang és a szívében hirtelen még a fájdalom is megdermedt.

Feri megfogta a kezét:

— Nos?

Juliska hangjában ezüstharmat hullott.

— Igen. Így jó lesz. Köszönöm, hogy rám is gondoltál, köszönöm a jóságodat.

— Ki foglak neveztetni — mondta most már Feri örömmel. — Aztán mielőtt elfoglalod az állásodat, majd elutazunk és megnézzük, hova kerülsz. Keresünk valami jóra való úricsaládot, ahol teljes ellátást kapsz, aztán ha mindent rendbetettünk, hazajövünk. Ami pedig a fizetésedhez kell, azt majd pótolom én, hogy semmiben sem szenvedj szükséget.

— És mikor kell mennem?

— Szeptemberben vagy októberben.

— Addig megjön a kinevezésem?

— Feltétlenül. Az a fő csak, hogy édesapám meg ne sejtse a készülődésünket. Semmi körülmények közt ne említsd neki a dolgot. Meg akarom lepni vele. Érted?

— Érttem.

Feri örült, hogy ilyen símán átetek a dolgon. Később azonban úgy találta, hogy valami keserű íz ott maradt a szájában. Vállat vont. Bármennyire szeretné is, a legjobb akarattal sem foghatja magára, hogy aljas szándék vezette a lánnyal szemben. Megnyugtatta nagyjában magát s másnap átment Erzsikéhez. A lány ezúttal őszinte örömmel fogadta. Félóra előtt vált el Rohonczytól, aki bejelentette neki: utazik, hogy felvegye nagybátyjától azt a tízezer pengős kölcsönt, amit az öregúr sikeres vizsga esetére helyezett neki kilátásba.



Hátra mentek és leültek az öreg fapadon a nagy diófa alatt. Erzsike várta, hogy elkezdje :  
— Nos ?

— Tegnap beszéltem Juliskával — kezdte el Feri. — Megmondtam neki, hogy lépéseket tettem kinevezése érdekében. Meghallgatott és mindenbe beleegyezett.

Erzsike hálából megengedte, hogy megcsókolja. Együtt töltötték a délutánt, de Feri borús kedvvel távozott el.

Borúsán végezte a munkáját is.

De az apja ekkor már mérföldekkel megelőzte. Már messze járt Erzsikétől, a házasságtól és az ábrándoktól, amelyekkel Feriék a legközelebbi jövőjükért építhették.

Egyáltalán nem lepődött tehát meg, amikor Feri előhozakodott a nősülésével.

— Té tudod, a té dolgod — mondta látszólag egykedvűen.

Feri megkérdezte :

— Szóval édesapámnak nincs kifogása Erzsike ellen ?

— Mér lönne. Szömrevaló lány nagyon is.

Ezzel egyelőre be is fejezték a beszélgetést.

Rohonczy nem kapott pénzt a nagybátyjától s elkeseredésében nyolcoldalas levélben öntötte ki Erzsike előtt lázadó fájdalmát.

Az első király nevenapjára a falu ünnepi díszbe öltözött. Az állomás kapuját zöld ággal díszítették fel. Böcögő a község háza ablakán kidugatta a címeres nemzetiszínű lobogót, a pap pedig ünnepi misét tartott a templomban.

Kisöporték a nagyvendéglő udvarát is, a kocsiszínt átalakították étteremmé, a nagy eperfa alá pedig emelvényt állítottak a banda számára.

Feriék, Böcögőék, a pap, a kántor, Döngicsérék, meg a patikusék, Elekék társaságában jelentek meg az ünnepség színhelyén.

A bejáratnál Kenéz uram, a bíró fogadta őket.

— Erre tessenek — mutatott a kuglipálya eresze alá terített külön asztalra.

A falu fiatalsága az udvar közepén már szilaj kedvvel ropta a táncait.

Amikor beléptek, az ötagú zenekar tuszt húzott a tiszteletükre.

Feri előbb Erzsikét, aztán Juliskát táncoltatta meg. Később ismét Erzsikét kérte fel.

— Tíz év óta nem éreztem azt, amit most érzek. Nem a bálterem az igazi, hanem az udvar, meg a szérű. A tánc nem zárt helyiségbe való, hanem a szabadba. A tánc a szerelmi ösztön legelső művészi megnyilatkozása. Egyidős az érzéssel.

Erzsike érezte a karja szorítását, a hangja felriasztotta benne is a csendet.

Az arcuk csaknem összeért.

— Nekem ilyenkor meg ez a tágas udvar is szűk — folytatta Feri.

A banda hirtelen elhallgatott. Erzsike magához szorította Ferinek a karját.

— Csodálatos... — nyitotta fel a szemét. — Azt hittem, örökké tart.

Böcögő Eleknét, a patikus pedig Böcögönét forgatta meg. Böcögő úgy fújt, akár egy cséplőgép.

— Hiába no — törölte le homlokáról a verejtéket, — csikókoromban jobban bírtam.

Feri ismét Juliskával körözött.

— De könnyen táncolsz, kislány — dicsérte.

— Ugyan — szabadkozott Juliska.

— Komolyan mondom — erősödött Feri, — te vezetsz engem, nem én téged.

Az arcát figyelte a lánynak s akaratlanul is végigsíklott rajta a tekintete. Megfoghatatlan, milyen más, mint Erzsike.

Ugy kezdte faggatni, akár egy gyereket.

— Hányszor táncoltál Bendegúzzal ?

Juliska minden elfogódottság nélkül felelt.

— Azt hiszem, ötször.

— Ötször ? Ne mondd !

— Ötször, vagy hatszor.

— Ej, az áldóját, nem sok ez egy kicsit, gyerek ?

— Miért ? Te sokallod ?

Feri válaszolni akart, de ebben a pillanatban egy poros, nagy autó fordult be a vendéglő udvarára.

A kapu felé tekintettek.

— Kik ezek ? — kérdezte Feri. — Csak tán nem Szoboszláyék.

— Valóban az alispánék voltak. Szoboszláy rándult át Lelléről. Egy sereg fiatalemberrel, hogy egy kicsit kimulassák magukat.

(Folytatjuk)

# Dorottya — avagy a dámák farsangja

Az Operaház idei utolsó bemutatója Tóth Dénesnek, a kiváló magyar zeneszerzőnek és esztétikusnak *Dorottya* című balettje lesz, melynek muzsikáját Csokonai Viléz Mihály híres költeményének meséjére és verssoraira szerzelte. Az Operaházban teljes lendülettel készülnek az új magyar mű bemutatására és bizonyos, hogy ilyen színes, ötletes, vidám mű kevés alkalommal került a közönség elé. A balettet Operánk lengyel vendégbalettmestere, Jan Czieplinsky tanítja és a főszerepet Ottrubay Melinda, Sallay és Zsedényi táncolják. Ottrubay Melinda a *Dorottya* alakít először vénkisasszonyt. A díszleteket Fülöp Zoltán tervezi. Vele beszélünk a készülő újdonságról.

— Igen kedves feladatot kaptam a *Dorottya* színpadképeinek megoldásával — mondja Fülöp Zoltán. — *Az a vidéki magyar rokokót viszem színpadra, amely rokona ugyan a versaillesi rokokónak, de ennek teljesen egyéni, kedvesen magyarosított, vidékies változatát adja. Nincs ebben a magyar rokokóban semmi dekadencia, szín, rusztikus élelkedő a legfőbb jellemzője. A balett három részből és öt képből áll. Az első képen szánon érkeznek a vendégek a kaposvári Eszterházy-kastély befáratá elé, majd a nagylermel látjuk, ahol Dorottya fellelkesíti a lányokat és innén perognak a képek a remekhumorú befejezésig, amikor az égből kecsesen leereszkedik Vénusz és kis amorettjei kísérelében nyilakkal árasztja el a szerelmes dómákat.*

Csokonai zsenitőlis versén kívül Tóth Dénes egyéni, remek muzsikája számtalan ötletet adott a színpadképek megoldásához. Ez a zene tökéletes tükrö annak a barokk humornak, bájnak, amely a vers minden sorából kiárad. Bizok abban, hogy a közönség ugyanolyan nagy kedvvel fogadja majd ezt a Csokonai — Tóth Dénes *Dorottya*t, mint amilyen kedvvel mi színpadra vittük.

György László

Fülöp Zoltán



Ottrubay Melinda (Gaby felv.)



# HETI HÍRADÓ



A Művelődés Házából a Nemzeti Színházba került át Szigligeti „Liliomfi”-ja. Ungvári László és Márkus Tamara, Bodnár Jenő, Makláry Zoltán és Márkus Tamara a darab egyes jeleneteiben

A Nemzeti Színház május 20-án mutatja be báró Kemény János „Péter” című erdélyi tárgyú darabját. Főszereplők: Szörényi Éva, Lukács Marit, Tasnády Ilona, Timár József, Ujlaky László és Makláry Zoltán.

\*

Gulyás Pál, a kitűnő debreceni költő 45 éves korában elhunyt.

\*

A Farkas-Ratkó díjat az idén Ujlaky László, a Nemzeti Színház tehetséges fiatal művésze kapta.

\*

Május 27-én nyílik meg a képzőművészeti kiállítás.

\*

A Vidám Színház eredetileg úgy tervezte, hogy június elsején megkezdí nyári szünetét. Szüle Mihály igazgató azonban a Varjúfészek című darab nagy sikerére való tekintettel úgy határozott, hogy a mulatságos parasztkomédiát egész nyáron műsoron tartja. A szereposztás változatlan. Cse-

lényi József, Dajbukát Ilona, Fábry Éva, Bihary Nándor, Madarász László és mádi Szabó Gábor.



Ferenczi Endre hangversenyrendező és Priez Mária esküvőt tartottak. Az egyik tanú Marnitz Frigyes volt

Babay József befejezte új darabját, a „Bűnvallók”-at, amit a Nemzeti Színház részére írt. A darabnak nincsenek díszletei . . .

Budapestnek úgy látszik mégis lesz nyári színháza. A Márkus Parkszínházban már próbálják Erdélyi Mihály színészei Létra francia író egyik új bohozatát.

\*

Cziffra Géza, az ismert-névű magyar filmrendező Németországban új film forgatásába kezdett. A film címe „Egy lány, akinek jövője van”.

\*

Túri Elemérnek, a tehetséges színész írónak „Viszontlátásra János” címmel érdekes új regénye jelenik meg Kaszás kiadásban a könyvpiacra. A regény a negyvennyolcas szabadságharc idejében játszódik le.

\*

Az Operaház május hó végén felújítja Richard Strauss „Iphigenia Aulisban” című zenedramáját. A felújítás az Opera idei utolsó ilyen bemutatója lesz.



Rohrman Mária, a TFSE gátfutás győztese



Dr. Rajczy, a MEFSOK vezetője átadja a vándordíjat a TFSE kapitányának

A Bécs-Leipzigben dolgozó Alfred Bach Könyvkiadóvállalat három Mikszáth és egy Móra Ferenc regény német fordítását adta ki a napokban. A négy magyar könyv német fordítása kitünően sikerült. A Mikszáth regények „Der närrische Graf Pongrácz”, „Sonderbare Ehe”, „Die grüne Fliege”, a Móra regény „Der einsame Kaiser” címmel jelent meg.

A fiatal magyar zongoraművészek gárdájában kétségtelenül első helyen



Károly József, a Honvédegyezkedés Főnöksége irodalmi pályázatának egyik nyertese



Nádai Nagy Ferencnek „És termett a föld” című regénye jelent meg

áll Károly Gyula, aki hosszabb külföldi utazás után visszatérve ismét hangversenyet adott Budapesten. Műsorán Chopin 24 prelűdjét, szerenellé Kodály, Debussy, Ravel, Liszt, Li-

Pálár Károly mondotta máj. 14-én a rádióban az „Öszinte beszéd”-et. (MEI felv.)



Dr. Buda István, az új veszprémi főispán ünnepélyes keretében közölte a hivatalának átvételekor. (MEI felv.)

nom izléssel kiválasztott számain kívül, Karolyi tehetsége főként a Chopin és Liszt számokban érvényesült. Liszt H-moll szonátáját briliáns technikával, mely lirizálással állította a közönség elé, amely meleg ünneplésben részesítette a különő fiatal tehetséget.

Wagner „Siegfried”-jét most ismét műsorra tűzi az Operaház. Ebben játssza Lauritsin Lajos azt a nehéz testi produkciót igénylő szerepet, a Mime-t, amelyben három órán át püpos háttal, meagörnyedten kell mozognia a színen. A játékos énekes, akil igen erős szervezettel áldott meg a Teremtő, könnyen végzi ezt a különleges produkciót, de a délelőtti próbák befejeztével nem térhet haza, mert tudatában, hogy a rádió dramaturgiát osztályát is vezeti.

Most napokon át az Operaházból ment fel a rádióhoz, ahol frissen és nagy kedvvel állítja össze a drámai osztály műsorát.



Nagy Sándor Budapest székesfőváros neppreg kinevezett, új főkapitányhelyettese. (MEI felv.)

Kodály Zoltán egy ismeretlen Erkel-kézirat alapján operát ír.



# H É T F Ő

május 22

## BUDAPEST I.

6.00: Űzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő, Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Délelőtti muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: Hangszerek. I. rész: Nagy mesterek indulói. II. rész: Két zongoraszt; III. rész: Toti dal (Monte, Pertile és Titta Ruffo énekel).

11.40: Székely várak. Lévai Lajos előadása a földvári Lejtőváról. Felolvasás.

12.00: Harangszó, Fohász. Himnusz.

Utána: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Foróni: Nyitány; 2. Pausperll: Erdei mesék, szvit; 3. Armandola: Kirándulás. Álomországba; 4. Egervári József: Körtvélyes-induló; 5. Bihari: Toborzó; 6. Borsai: Virágkeringő; 7. Zakát Dénes: Fellobban a láng, dal; 8. Hruby: Bécsi egyveleg.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Lakatos Tóni és Lakatos Tibor cigányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

2.45: Zenekari művek és hangszerszólók. 1. Moniuszko: Bajka, nyitány (tengyel rádió szimfonikus zenekara, vez. Mazurkiewicz); 2. Schubert: A vándor, fantázia (zongora: Edwin Fischer); 3. Schumann: Esti dal (gordonka: Pablo Casals); 4. Liszt: Tasso, szimfonikus költemény (Budapesti Hangversenyzenekar, vez. Ferencsik János); 5. Rimszkij-Korszakov: A dongó.

Közben

3.30: A Püspöki Tanoncotthon Hainál. A közvetítést Szegedről vezeti Budinszky Sándor.

4.00: Havasi szénégetők között. Irta Gáspár Gyula. Felolvasás.

4.20: Szalonötös. 1. Heinecke: Romantikus keringő; 2. Novák László: Melódia; 3. Bánáti Buchner Antal: Alkonyi szélben; 4. Horváth Dezső: Csepürágók; 5. Szabó Béla: Muzsikáló óra.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Korszakalkotó vegyészeti

találmányok. Papp Elemér dr. egyetemi magántanár előadása.

5.20: Könnyű zene — könnyű percek. Közreműködik Osváth Júlia, Járay József, Palló Imre dr., Ságody-fivérek és a rádiózenekar Rajter Lajos vezénylésével. (Az április 22-i adás megismétlése hangfelvételtől.)

6.50: Hírek.

7.00: A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye.

7.15: Azt mondják, hogy tavasz nyílik. Vöröss Sári és László Imre magyar nőtákat énekel, kíséri Toki-Horváth Gyula cigányzenekara. Vöröss Sári számai: Balázs Árpád—Baghy Gyula: Gyere velem az erdőbe; Nótás Nagy Dezső: Virágozik a váli határ; Thern Károly: Ezt a kerek erdőt (Gaál József verse); Adorján Sándor: A kötömbé bimbós; Egressy Bálint: A virágnak megtiltani (Petőfi verse); népdalok: Rászállott a vadgalamb; Esik eső a Mátrában; Féltre bánat, félre gonddal; László Imre számai: Sándor Jenő: Azt mondják, hogy tavasz nyílik; Balázs Árpád—Antal Iván: Szeretnék május éjszakákon; népdal: Mikor még tavasszal a Tisza virágozik; A Tisza, a Tisza de zavaros; László Imre: Űtött, kopott öreg csárda; Buday Dénes: Hej fellegek, fellegek; népdal: Országúton mennek a katonák.

7.40: A mi vendégelnk. Hermann von Schneider vezényli az Operaház zenekarát. Közreműködik Varga Tibor (hegedű). 1. Keldorfer: Vidám nyitány; 2. Lalo: Spanyol szimfónia (Varga); 3. Kornauth: Elégia; 4. Pfitzner: Karácsony tündérhéja (Christelflein); 5. Joseph Marx: Régi bécsi szerenádok.

8.55: Időszertű munkáskérdések. Ráttkay Kálmán előadása.

9.10: Magyar zeneszerzők felőrája. A Melles Béla-zenekart vezényli Várhelyi Antal. Közreműködik Senyei Szabó Ilus. 1. Lehár: Igy élni szép (Senyei, Szabó); 2. Paksy: Szerelmi keringő; 3. Volkman: Csalogánydal (Senyei, Szabó); 4. Sztójánovits Jenő: Csárdás, baletzene.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Gézy Barnabás zenekarának műsorából.

10.40: Francia szerzők dalai. Közreműködik Birkás Lilián és Csongor István. Zongorán kísér dr. Aigner Pál. 1. Debussy—(Sully Prudhomme): Ici bas — Idelenn (Birkás); 2. Fauré—(Sully Prudhomme): Les Berceaux — Bölcsők (Csongor); 3. Debussy—Paul Verlaine: En sourdine — Sordino (Birkás); 4. Debussy—(Pierre Louys): Flute de Pan

— Pán sípja (Birkás); 5. Duparc—(Théophile Gautier): Lamento — Panasz (Csongor); 6. Duparc—(Thomas Moore): Elégia — Elégia (Csongor); 7. Ravel—(Tristan Klingsor): La Flute enchantée — A bűvös fuvola (Birkás); 8. Ravel—(Tristan Klingsor): L'Indifférent — A közömbös (Birkás); 9. Fauré—(Paul Verlaine): Prison — Rabsors (Csongor).

11.10: Baletzene. 1. Gluck: Tánczene (ifjúsági zenekar, vez. Kendelbacher); 2. Mozart: Les petites riens berlini állami opera zenekara); 3. Gounod: Faust, baletzene (szimfonikus zenekar, vez. Robert Heger); 4. Ponchielli: Gioconda — Órák tánc; 5. Delibes: Naila — Virágok tánc (berlini állami opera zenekara).

11.45: Hírek.

## BUDAPEST II. 288.5 m.

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS  
415.5 méteren

5.30—6.30: Gondűző derű.

## KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: Mesél a világ. A varázslóinas. (Francia népmese.)

4.15: Orgován Rudi cigányzenekara muzsikál.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Művészelemek. 1. Mozart: Così fan tutte, ária (Julius Patzak); 2. Schumann: Almodozás (orgonaszóló: Feike Asma); 3. Bellini: Alvajáró — ária a II. felv. (Toti dal Monte); 4. Mascagni: Fritz barát (hegedű: Virgilio Ranzi); 5. Részletek Csajkovszkij műveiből, összeállította Urbach).

6.05: Az én nagyapám. Szombathy Viktor elbeszélése.

6.20: Vidám egyvelegek. 1. Azurkék égbolt, dalegyveleg (Karl Schmitt Walter); 2. Szervusz Bécs (Paul Hörbiger); 3. Keringőgyelegek Lehár Ferenc operettjeiből, összeállította Robrecht (Bécsi Bohém zenekar); 4. Pécsi József: Vigyázz! Indulj! (Nagy zenekar). 6.50-161 végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

# K E D D

május 23

## BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Délelőtti muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: Zenekari művek.

11.40: Múzeumi séták. Séta a kecskeméti múzeumban. Irta dr. Szabó Kálmán. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász.

Himnusz.

Utána: A Budapest honvéd őrszólóal zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Egervári József: Őrszólóal-induló; 2. Függedy Sándor: Romantikus nyitány; 3. Johann Strauss: Falusi fecskék, keringő; 4. Donizetti: Lucrezia Borgia, ábránd; 5. Komzák: Szívhez és kedélyhez, egyveleg; 6. Adorján-Pongrácz: Magyar dal; 7. Lanner: a) Dessauer; b) Tarantella, gyorstipegők; 8. Hegyesfalvi György: Levegő hősei, induló.

Közben

12.40: Hírek.

1.30: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Sovinszky László szalonzenekara. 1. Pasqual: Spanyol cigánytánc; 2. Huszka: Gül Baba, részletek; 3. Ries: La capricciosa, hegedűszólo; 4. Kacsóh: Késő ősz van; 5. Pesti József: Keleti ünnepek; 6. Buffo: Tempó, foxtrot.

2.30: Hírek.

2.45: Művésztalálkozások. 1. Beethoven: cisz-moll szonáta (27. mű, Holdfény, zongora: Wilhelm Kempff); 2. Rossini: A szevillai borbély, ária (Lily Pons); 3. Wagner: A bolygó hollandi — Cavallina (Franz Völker); 4. Giordano: André Chenier, kettős (Seacati és Merli); 5. Boellmann: Szimfonikus változatok (gordonka: Maréchal); 6. Mascagni: Iris — Himnusz a naphoz (milanói Scala ének-és zenekara, vez. Sabajno).

3.40: Az egészségvédelem főhadiszállásán. A közvetítést az Országos Közegészségügyi Intézetből vezeti Veress László.

4.00: Gyermekdelután. Maszat Matyi. Irta Sir Éva. Zenéjét szerette Michnay Ödön. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizi vezetésével.

4.30: Wagner: Lohengrin, előjáték (berlini filharmonikus zenekar, vezényel Furtwängler).

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Német hallgatóknak.

5.35: Földlekekkel játszó égi tünemény... Összeállította és bevezeti Rátkay László. Csokonai vitéz Mihály verseit elmondja Könyves Tóth Erzs. Csokonai-dalokat énekel Csóka Béla. Lanton kísér Kovács Barna.

6.10: Az Operaház előadásának közvetítése. Cigánybáró. Dalképek három felvonásban, öt képből. Szövegét Irta Jókai Mór és Schnitzer I. Fordította dr. Liszt Nándor. Zenéjét szerette Johann Strauss. Vezényli Rubányi Vilmos. Márkus László terve után rendezte Nádasy Kálmán. Személyek: Zsupán Kálmán — Maleczky Oszkár; Arzén, leánya — Raffai Erzs; Mirabella — Kovács Jolán; Ottokár, fia — ifj. Toronyi Gyula; Gróf Carnero — Toronyi Gyula; Cipra, cigányasszony — Gere Lola; Szafi, cigányleány — Orosz Júlia; Barinkay Sándor — Sárdy János; Gábor, diák — Szomolányi János; Cigányok — Csáky Sándor; Józsi — Sugár Dezső; Ferkó — Schuder József; Mihály — Szilágyi Béla; Pista — Ordelt Lajos; Egy hírnök — Nemeskegy Tamás; Lámpagyújtogató fiú — Balogh Lajos; Miska, hajóslegény — Illyés Sándor. (A május 18-i előadás hangfelvétele.)

Az 1. felvonás után kb.

7.15: Hírek.

8.55: A zsidókérdés Magyarországon. V. A magyar fajvédelem előharcosai: Simonyi Iván, Bosnyák Zoltán dr., a Zsidókérdést kutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.

9.10: Magyar zeneszerzők félórása. A rádiózenekart Fridl Prigyes vezényli. 1. Stephánides Károly: A bakter, nyitány; 2. Sztára Sándor: Népdalsorozat; 3. Lehár: Pacsirta, részletek.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Részlet Lászlóffy Margit április 13-i vlgadóbéli zongorahangversenyéből. 1. Chopin: a) Bölcsődal; b) gisz-moll etűd (25. mű); c) a-moll etűd (25. mű); 2. Stefániai Imre: Paysage.

10.35: Szórakoztató muzsika.

11.45: Hírek.

## BUDAPEST II. 288.5

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórása.

## KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—6.30: Gondülőz derű.

## KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli barangszó, himnusz.

Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: Magyar és német indulódalok. 1. (Lőrincz, Osváth): Fel a harcra (Légierők ének-és zenekara, vezényel Doroszlai Károly); 2. Wilken: Repülő-induló (Német légisportzenekar, vez. Rudolf Schulz-Dornburg); 3. Niel-Szendró: Eriko (Légierők zenekara és a Pátia férfikar, vezényel Doroszlai K.); 4. Berbauer: Heidemarie (Willy Schneider); 5. Ruttkai-Berk: Eljen Magyarországi! (Légierők zenekara, vezényel Doroszlai K.)

4.15: Ruszin hallgatóknak. I. A hadiárva. Herczeg Ferenc elbeszélése ruszin fordításban. Felolvasás. II. A ruszin együtt-ruszin népdalokat játszik.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Hangulatzenekar műsora.

6.05: Magyar írók házatája Kazinczy Ferenc. Marék Antal előadása.

6.25: Vattai Szabó Gyula magyar nótákat énekel, Danyi Pali cigányzenekara muzsikál. Közben kb.

6.50: Hírek Budapest I.-ről.

7.30: Egy századvégi lőverseny Pesten. Erdős Jenő csevegése.

7.40: Szórakoztató művésztalálkozások. 1. Liszt: IV. magyar rapszódia (zongora: Arthur Gruber és a Berlini operaház zenekara); 2. Buzzi-Peccia: Lolló-dal (Armand Tokatyan); 3. Hires dallamok (orgonaszólo); 4. Harry Parr: A világ legszébb dala (Erna Sack); 5. Johann Strauss: Perpetuum mobile (Berlini állami opera zenekara, vez. Leopold Ludwig); 6. Strecker: Ott lenn Lobau-ban. dal Franz Völker); 7. Böhme: Nápolyi tarantella (trombita: Borst Rudolf); 8. Johann Strauss, Szabó Miklós: Déli rózsák. dal (Gyurkovics Mária); 9. Eszaki népdal, Zakál Dénes feldolgozása (hegedű: Jancsin Ferenc); 10. Vincze Ottó: Bolero-dal (Barabás Sári); 11. Vellones: Split-ke-ringó (Martinet elektromos hangszerszólo); 12. Richard Strauss: Katona-induló (Berlini állami opera zenekara).

8.30—végig: Budapest I. műsora.

# SZERDA

május 24

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszlu és szerb nyelven.

8.35: Délelőtti muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: I. rész: Magyar zenekari művek a rádiózenekar műsorából. Vezényel Rajter Lakos. II. rész: Szórakoztató zene. III. rész: A Légierők zenekara játszik Doroszlay Károly vezénylésével.

11.30: Munkásfélóra.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Melles Béla-zenekar. Vezényel Bucsar Adéla. 1. Sztára József: Magyar nyitány; 2. Vineze Ottó: Jelmezball, keringő; 3. Losonczy Dezső: Magyar rapszódia; 4. Kemény Ákos: Szerenád; 5. Beck Ferenc: Holdvilágos éjtszakán, keringő; 6. Stefániai Imre: Vidálta, tangó; 7. Járay István: Valse lente; 8. Buttykay Ákos: Valse caprice; 9. Eisemann Mihály: Crescendo, egyveleg; 10. Kiss-Angyal Ernő: A rózsám de csinos, induló.

Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: A Folyamerők fúvószenekara. Vezényel ifj. Fricsey Richárd. 1. Fricsey Richárd: Nagyváradi Gábor Áron tűzerhadapróinduló; 2. Lehár: Éva, keringő; 3. Kéler Béla: Vigjátéknyitány; 4. Neumann: Pepita, induló; 5. Brahms: V. és VI. magyar tánc; 6. Lauri Näre: Finn hadsereg diszindulója.

2.30: Hírek.

2.45: Hanglemezek. I. rész.

Künneke: Tánecsztit (berlini filharmonikusok, vez. a szerző); II. rész: Tamás Honka és Udvardy Tibor énekel. 1. Lavotta Rezső: Rég volt (Tamás); 2. Kacsóh: Rákóczi megtérése (Udvardy); 3. Kacsóh: János vitéz — Iluska dala (Tamás); 4. Csiky János: Bánkódás (Udvardy); 5. Szabados Béla: Bolond Istók — Boriska dala (Tamás); 6. Hlatky Endre: Az én falumban (Udvardy); 7. Lehár: Friderika — Miért fáj úgy az ébredés (Tamás); 8. Lehár: Garabonciás diák — A diák dala (Innocent Vineze Ernő verse, Udvardy); 9. Lehár: Szép vagy, Erdélyország (Innocent Vineze Ernő verse, (Tamás); 11. Buttykay: Ezüst sirály — Hová, hová (Tamás, Udvardy); 12. Lehár: Giuditta — Olyan forró ajkamról a csók (Tamás).

4.00: A szegedi népi nyelv szólasal. Bálint Sándor dr. egyetemi magántanár előadása. Felolvasás.

4.10: Muzsikáló zenei lexikon. Összeállítja Böhm László. Címzavak: Balassi Bálint, Balázs Árpád.

4.50: Időjelzés, hírek.

5.00: Égi és földi szerelem. Láncey Margit verseket mond.

5.15: A szlovák rádió műsorából. Közreműködik a szlovák rádió zenekara, Gasperek Tibor és Hans Pragant (hegedű). 1. Simon Jurovsky: Indiai szvit; 2. Vlliam Figus Bystry: Románc; 3. Alexander Moyzes: Aratás, filmzene.

5.50: Honvédek műsora.

6.40: Világpollitkai kérdések — vélemények.

6.50: Hírek.

7.00: Voltál-e katona? Lakatos József m. kir. repülő őrnagy előadása.

7.20: Magyar-német kívánsághangverseny. Közvetítés a Magyar Művelődés Házából. Közreműködik Borden Bella, Biliessi Tivadar, Csányi László, Hámory Imre, Honthy Hanna, Kelly Anna, Muráti Lili, Pethes Sándor, Pethes Ferenc, Szörényi Éva, Turay Ida, Vaszary Piri, a Marnitz-tangó-harmonikaegyüttes, az Egyesített Honvédzenekar, Pon-

grác Géza vezénylésével, Rác Zsigá és Balázs Kálmán cigányzenekara. Német részből: Gretl Teimer, Else Rumbaeschek, Charlotte Lang, Minjo Pelja, Walter Grimm, Gustav Zelibor, Charlotte Krahl, Walter Grolich, Friedrich. (A május 12-i est hangfelvétele.)

9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.10: Hírek német nyelven. 10.20: Szeretnék május éjtszakákon... Matolcsy Marit és Cselényi József énekel, kísér Bura Sándor cigányzenekara. Matolcsy Margit számai: Balázs Árpád—Murgács Kálmán: Tavasz legyen; Népdal: Mikor eszembe jutsz; Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos falumba; Balázs Árpád: Bimbófakadaskor; Simonffy Kálmán: Madár az ágon; Balázs Árpád: Gyere velem az erdőbe két hóbortyt szedni. Cselényi József számai: Balázs Árpád: Szeretnék május éjtszakákon; Fráter Lőránd: Tele van a város akácfavirággal; Szabolcska Mihály verse. Thern Károly: Ezt a kerek erdőt járom én; Népdal: Ej, haj gyöngyvirág; Szaucsek István: Száll a madár (Ludwig verse); Népdal: Végimentem az utcán; Dankó Pista: Csitt babám.

10.40: Filmrészletek.

11.10: Keleti hangulatok.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS  
415.5 méteren

5.30—6.30: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.30: Bura Sándor cigányzenekara műsorából

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.10: Szlovák hallgatónak. „Fény és árnyék.” Misztérium. Összeállította Srien Péter. Előadja a kassai rádió.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Szimfionetta szalonbatos műsora. 1. Lehár: Éva-keringő; 2. Buday Dénes: Nyári felhők; 3. Ralf: Rokkó szvit; 4. Poldini Ede: Keringőz babák; 5. Mahr: Bravur-tangó; 6. Lindner: Karnevál.

6.00: Emberke. Miskolezy Kálmán elbeszélése.

6.20: Könnyű zene.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

*Dalibáb*

# CSÜTÖRTOK

május 25

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben  
7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Szórakoztató zenekari művek.

9.40: Hírek.

10.10: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.

11.10: Schumann: d-moll hegedűverseny (hegedű: Georg Kulenkampff).

11.40: Külföldi híradó. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Stephanides Károly: Magyar nyitány; 2. Ivanovici: Hajós leánya, Keringő; 3. Eördögh János: a) Havasi gyopár; b) Meseországban; 4. Bánfalvi Miklós: Pozsonyi lakodalom, egyveleg; 5. Rust: Vadásztanya; 6. Huszka: Lili báróné, egyveleg; 7. Galambos Károly: 31-esek indulója. Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Rácz Berel cigányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

2.45: A rádió diákhírel.

2.55: Weldinger Ede szalonzenekara. 1. Svendsen: Norvég rapszódia; 2. Losonczy Lajos: A rajkó álma, hegedűszó; 3. Német Amadé: Tangószeread; 4. Szabó Béla: Álom; 5. Siede: Nyári szvit; 6. May Alajos: Polka.

3.40: Arany János faluja. A verseket elmondja Simonffy Margit. Közművelődési előadássorozat.

4.00: Seta Operettországban. 1. Suppé: Pajkos diákok, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Kreuder); 2. Johann Strauss: Egy éj Velencében, részletek (Friedrich Eugén Engels); 3. Benatzky—Stolz: Részlet a Fehér ló c. operettből; 4. Lehár: Éva-dal (Barabás Sári); 5. Lehár: Hercegekisszony — Csend mohó szívem (Rösler Endre); 6. Kacsóh: János vitéz, részletek (Mária Terézia 1. honvéd-

gyalozezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 7. Erdélyi Mihály: Aranysárga falevél, dal (Kelly Anna); 8. Costa: Pierrot története, ábránd (Piramo-zenekar).

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Német hallgatóknak.

5.35: Magyar nóták. 1. Almási József: Kéklő hegyek alján (Jékey Vilma verse, Kalmár Pál); 2. Balázs Árpád—Fényes Lóránt: Gyere velem akáclobos falumba (László Imre); 3. Hevesi József: Hajlik a rózsafa (Kovács verse, Kalmár Pál); 4. Sándor Jenő: Hogyha néked hinni tudnék (Sághy Ilona verse, Solthy György); 5. a) Széles a Homorád vize; b) Kalapom, kalapom (Kubányi György); 6. Baranyai népdalok Zakál Dénes feldolgozásában (Szigeti Sándor).

5.55: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Méhészeti időszertű tanácsadó. Balogh Bálint előadása.

6.20: A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Gere Lóla (ének) és Ditrói Csibye József (zongora). Zongorán kísért Földes László. 1. Brahms: b-moll rapszódia (Ditrói); 2. a) Massenet: Elégia; b) Holmes: Bihoróra (Gere); 3. a) Liszt: Eroica-ctüd; b) Chopin: Aszurdur ctüd (Ditrói); 4. a) Kodály: Búsan esőróg a lomb; b) Kern Aurél feldolg.: Beborula, már elmula (Gere).

6.50: Hírek.

7.00: A zsidókérdés Magyarországon. VI. A magyar fajvédelem előharcosai: Verhovay Gyula, Bosnyák Zoltán dr., a Zsidókérdéskutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.

7.15: Elfeleltt síkerek — síkerek balsíkerek. Az összekötőszöveget írta Innocent Ernő. Közreműködik a Székesfővárosi Zenekar Vincze Ottó vezényleésével Gyurkovics Mária, Némethy Élla, Losonczy György és Rösler Endre. Rendező Böhm László.

8.30: Balassi Bálint halálának 350. évfordulóján a verseit elmondja Abonyi Géza.

8.50: A könnyű zene mesterei. A rádiózenekar Ziehrer műveiből játszik. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Szerelmi keringő, nyitány; 2. A farsang gyermekel, keringő; 3. Svihákok, nyitány; 4. Ejjelezők, keringő.

9.20: Dolgozó magyarok.

9.30: Rossini: A szவில்л borbély, nyitány (A szimfónikus zenekart vezényli Toscanini).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Szólónótás. 1. Novák László: Bagatell; 2. Micheli:

Gálans szerenád; 3. Hámosi Béla: Múlo szerelem; 4. Vajda Sándor: Polka.

10.40: Halk melódlák. 1. Drdla: Szerenád (orgona: Marcel Pallotti); 2. Tierset: A szegény szántóvető (Reynoldo Hahn); 3. Filippini: Extázis (Myriam Ferretti); 4. Miyagi: Tavasz tenger (hegedű: Chemet); 5. Clement Károly: Giling-galang (Gács Demeter verse, Koréh Endre); 6. Kossovits József: Szerenád (Lavoita szerelme), Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Fricsey Richárd).

11.00: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Ohlsen: Kis skandináviai szvit; 2. Künneke: Keringő; 3. Lautenschläger: A vágyak birodalmában; 4. Vincze Ottó: Éspresso, keringő; 5. Rixner: Azurkék égboll, tangó.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 233.5 m

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—6.30: Gondfűzű defü.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: Operett részletek. 1. Doszta: Keltős a Manina c. operettből (Carla Spletter és Julius Katona); 2. Lehár: Cárévi (Udvardy Tibor); 3. Operettgyűjtemény, összeállította Robrecht (Nagy operettzenekar, vezényel Hans Bund).

4.15: Ruszin hallgatóknak: Emlekezzünk meg hőseinkről.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Beethoven: C-dúr vonóshármas, 87. mű. Előadja a kassai kamarahármas: Loósz József (I. hegedű), Egervári Sándor dr. (II. hegedű), Egerland István (mélyhegedű).

5.55: A toronyőrök céhe. Dr. Gárdonyi József előadása.

6.15: A Kassai Szalonzenekar műsora. 1. Lincke: Loreli, nyitány; 2. Hámosi Béla: Lilla-füredi emlék, keringő; 3. Fischer: Kis darabok; 4. Szesich Károly: Ir dal; 5. Johann Strauss: Tere-tere polka. 6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

# P É N T E K

május 26

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25: Ébresztő. Torna.
- 6.45: Reggeli zene. Közben
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35: Délelőtti muzsika.
- 10.00: Hírek.
- 10.10: Egyvelegek és dalok.
- 11.10: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.
- 11.40: A rádióaktív sugárzások szerepe a gyógyításban. Kövesligethy Iván dr. orvos előadása.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- Utána: A Mária Terézia 1. honvédegyaloezred zenekara. Vezényel Várhalmi Oszkár.
1. Lehár: A tökéletes férj, nyitány; 2. Kiss-Angyal Ernő: Magyar hangulatkép; 3. Zoltay Zoltán: Hangversenykeringő; 4. Lehár: Luxemburg grófja, egyveleg; 5. Buttkay Aladár: Fehér róza; 6. Bendix: Dervissek tánc; 7. Ernst Fischer: Tarantella.
- Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Hínezky László szalonzenekeara. 1. Járai Richárd: Holdszugár, keringő; 2. Ziehrer: Aquamarin; 3. Bachmann József: Táncc jelenet; 4. Azzoni: Reggeli dal; 5. Hármori Béla: A nagy futam, galopp.
- 2.30: Hírek. Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 2.50: Beszkhárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Schubert—Liszt: Magyar induló; 2. Johann Strauss: Indigo, nyitány; 3. Pongrácz Géza: Kis szvit; 4. Keszler Lőrinc: Fantázia Schubert magyar műveiből; 5. Bánfalvi Miklós: Lassú keringő; 6. Dostal: Clivia, operett-részlet; 7. Fuesik: Dunai legendák, keringő.
- 4.00: Gulyás Pál emlékezete. A verseket elmondja Bakó Márta.
- 4.20: Hlászny Béla harmonikaegyüttese.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Munkástétora.

5.30: Magyar népmuzsika. Molnár Imre dr., a Zeneművészeti Főiskola tanárának előadása. Közreműködik Katona Magda és Szigeti Sándor. Kísér Oláh Kálmán cigányzenekara.

5.55: Az idő sodrában. Bulgária, a Balkán súlypontja. Stitz János előadása.

6.15: Mozart: Adagio és fuga (Köchel: 546. Adolf Busch zenekara).

6.25: Magyarok a vártán. A közvetítést az Országos Légvédelmi Központból vezeti Budinszky Sándor.

6.35: Száz évvel vissza az idő kerekén. Látogassunk el az első pesti tárlatra. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

6.50: Hírek.

7.00: Hallgassák meg, kérem, új műsoromat. Osváth Júlia énekel, zongorán kíséri Aigner Pál.

7.20: Így történt... Hajnali támadás. Fűry Lajos előadása.

7.30: A Noszty-flú esete Tóth Marival. Vigjáték négy felvonásban. Mikszáth Kálmán regénye nyomán írta Harsányi Zsolt. Rendező Csanády György. Személyek: Strómm, huszárezredek — vitéz Garamszeghy Sándor; Noszty Pál, képviselő — Kovács Károly; Noszty Feri, huszárfőhadnagy — Szabó Sándor; Noszty Vilma — Könyves Tóth Erzsébet; Tóth Mihály — Bodnár Jenő; Tóthné — Tasnády Ilona; Mari, a leányuk — Szelezky Zita; Báró Koperreczky — Uray Tivadar; Malinka, főispáni titkár — Pataky Jenő; Bubenik — Maklár Zoltán; Velkovic, polgármester — Ónody Akos; Velkovicné — Iványi Irén; Rozália, a leányuk — Vándory Margit; Agi néni — Zala Károly; Kulcsárné — Simon Maresa; Kozsehuba, trenseséni bankigazgató — Mihályi Ernő; Főpincér — Fülöp Sándor; Pincér — Bazsary Lajos; Borfiú — Puskás Tibor; Cigányprímás — Forgách Antal dr.; Kati — Keéry Panni; Mihály — Szilágyi Aladár.

9.30: Daloló honvédek.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényli Bertha István. Közreműködik Oláhné Vajda Júlia. 1. Jeszenszky: Ünnepi zene; 2. Szabados Béla: Fanni, dal (Oláhné); 3. Hubay: Madár-

dal a Cremonai hegedűs c. operából (Oláhné); 4. Losonczy Dezső: Rapszódia; 5. Lavotta: A két baba (Oláhné); 6. Lehár: Madárka (Oláhné); 7. Zakal: Fellobban a láng.

11.50: Nagy mesterek — örök művek. 1. Wagner: Bolygó hollandi, nyitány (drezdai filharmónikusok, vez. Paul von Kempen); 2. Csajkovszkij: VI. szimfónia (71. mű, berlini filharmónikusok, vez. Herbert von Karajan).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS  
415.5 méteren

5.30—6.30: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: Turányi Meczó József cimbalmozik.

4.15: Szlovák hallgatónak. Szlovák dalok hanglemezről. Közben

4.25: Szlovák gazdasági szemle: Baktériumok a tejben. (Felolvasás.)

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Reiter Márta zongorázik. 1. Haydn: Andante con variation; 2. Brahms: h-moll rapszódia; 3. Liszt: Desz-dur consolation; 4. Rossini—Liszt: A tánc.

5.55: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: gróf Koháry István. Kiszán Emil előadása.

6.15: Dalos. zenés tarkaságok. 1. Rixner: Bagatell, nyitány (Szalonzenekear); 2. Winkler: Borda! (Karl Jautz); 3. Sibeilius Nocturno (hegedű); Vecsey Ferenc); 4. Proch: Téma és variációk (Barabás Sári); 5. Brahms: 6-ik magyar tánc (zongora: Karl Szerter); 6. Ernst: Ott kint Wachauban, dal (Franz Völker); 7. Bosc: Kis moharóza (Hans Busch zenekara); 8. Kleine (Kovács): Féltetek Péterkém, féltetek, dal (Kelly Anna); 9. Bögelsack: A Kondor-légió indulója (Katona-zenekear).

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

# SZOMBAT

május 27

## BUDAPEST I.

**6.00:** Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

**6.25:** Ébresztő. Torna.

**6.45:** Reggeli zene.

Közben

**7.00:** Hírek. Közlemények.

**8.00:** Hírek német, román, szlovák, ruszlu és szerb nyelven.

**8.35:** Délelőtti muzsika.

**10.00:** Hírek.

**10.10:** Szórakoztató zene a rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.

**11.40:** Móra Panka meséi. Felolvasás.

**12.00:** Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Rendőrzezenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Doppler: Két huszár, nyitány; 2. Lehár: Kék mazur, egyveleg; 3. Stefániai Imre: Humoreszk; 4. Bánfalvi Miklós: Huszárparádé, operett-részletek; 5. Fígedy Sándor: a) Rondó; b) Fantasztikus induló; 6. Ruttkay Aladár: Terike keringő; 7. Buday Dénes: Kék postakocsi, egyveleg; 8. Rót István: Vörös ördögök, induló.

Közben

**12.40:** Hírek.

**1.25:** Időjelzés.

**1.30:** Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

**2.00:** Filmdalok.

**2.30:** Hírek.

**2.45:** Szórakoztató muzsika.

1. Erkel: Ünnepi nyitány (Operaház zenekara, vez. Rajter Lajos); 2. Török Erzsébet népdalokat énekel Kodály felolgozásában; 3. Delibes: A forrás, balettszvit; 4. Fuesik Gyula: Álomidélok, keringő (rádiózenekar, vez. Fridl Frigyes); 5. Fux: Egyveleg Benatzky műveiből; 6. Novin: Rózsakoszorú; 7. Winkler:

Pasodoble (Roosz Emil szalonzene-kara); 8. Veress Károly cigányzenekara muzsikál.

**4.00:** A színházi orvos. Dr. Jár-fás Sándor főorvos előadása.

**4.20:** Guttenberg György szalonzene-kara. 1. Johann Strauss: Reggeli lapok, keringő; 2. Lincke: Indra birodalmában, egyveleg; 3. Sándor Jenő: Palotás és friss; 4. Cortopassi: Parasztlányka.

**4.45:** Hírek.

**5.00:** Tegehalmán, egy ezüstkalászos gazda tanyáján. A közvetüsti vezeti Budinszky Sándor.

**5.10:** Roosz Emil szaloneyüttese. 1. Huszka: Részletek a Zenélő malom c. filmből; 2. Fehér István: Dal szöveg nélkül; 3. Dvorzák: Humoreszk; 4. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal; 5. Stolz: Dal; 6. Kemény Ákos: Jöjj a gondolámra.

**5.35:** Pünkösdőlv. Volly István előadása hanglemezekkel.

**5.50:** Cornelius: Bagdadi borbély, nyitány (berlini filharmónikusok, vezényel Richard Strauss).

**6.00:** Sport és háború. Misán-gyi Ottó dr. előadása.

**6.15:** Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.

**6.40:** Külügy tájékoztató.

**6.50:** Hírek.

**7.00:** Német hallgatónak.

**7.35:** Hangképek innen-onnan.

**8.00:** Két szív egy dobbanás. Közreműködik Gyurkovics Mária, Orosz Vilma, Palló Imre dr., Solthy György, Udvardy Tibor, a Holéczy-együttes, a Kapitánffy-kórus, a Budapesti Hangversenyzenekar, Fridl Frigyes vezénylésével. Rendező Kiszely Gyula.

**9.40:** Hírek, löversenyeredmények.

**10.10:** Hírek német nyelven.

**10.20:** Magyar zeneszerzők felőrája. A Léptelők zenekara magyar indulókat játszik. Vezényel Doroszlay Károly.

**10.50:** Ki mit szeret? 1. Bellini: Az alvajáró, részlet az

I. felvonásból (Baccalini, Cheni, Mannarini, Venturini és énekkar); 2. Flotow: Márta, ária a III. felvonásból (Helge Roswaenge); 3. Ibert: Víz-áruslány (zongora: Emma Boynet); 4. Crist: Az én hívem, dal (Claudia Muzio); 5. Hubay: Venezia (hegedű: Albert Ferenc); 6. Arnold: Odakünn a Wachauban (Franz Völker); 7. Johann Strauss: Könnyű vér, gyorspolka (bécsi filharmónikusok, vez. Clemens Krauss); 8. de Curtis: Mandulinata (Rosetta Ferlito); 9. Sebők László: Vallomás (Járay József); 10. Ohlsen: Lótuszvirág (orgona: Adolf Wolff); 11. Weiss: Holdvilág (Schuricke énekhármas); 12. Giuliani: A szerelem órája (Vallieri); 13. Juarranz: Pasodoble (szevillai zenekar, vez. Robert); 14. Kereszty—Endrődi: Minden eszmém (Budapesti Egyetemi énekkarok, vez. Kereszty Jenő); 15. Costa: Scugnizza, operett-egyveleg (Piramo-zenekar); 16. Csanak Béla: A kard (László Nándor verse, Kalmár Pál).

**11.45:** Hírek.

## BUDAPEST II. 208.5 m

**5.00:** Hírek német, román, szlovák, ruszlu és horvát nyelven.

**5.30:** A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

## KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415,5 méteren

**5.30—6.30:** Gondúzó derű.

## KASSA

**6.00:** Budapest I. műsora.

**10.00:** Budapest I. műsora.

**11.40:** Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

**12.00:** Déli harangszó, himnusz. Utána

**5.00-ig:** Budapest I. műsora.

**5.00:** Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

**5.30—végig:** Budapest I. műsora.

*Délibáb*

# VASÁRNAP

május 28

## BUDAPEST I.

- 7.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene.  
7.25: Hírek.  
7.35: Összinte beszéd.  
8.00: Ünnepi muzsika.  
9.00: Református Istenisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdet Ravasz László dr. püspök.  
10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a belyárosi főplébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben P. Badalik Bertalan Szent Domonkos-rendi tartományfőnök mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezényletével.  
11.15: Evangélikus istenisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdet Keken András dr. Deák-téri lelkész. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 236, 241, Hinnusz és 290. Orgonán Zalány Aladár. Karénekek: Kirchner Elek: Jövel Szentlélek Uristen. Énekel a Lutheránia vegyeskar. Weltler Jenő vezényletével.  
12.20: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Réthy Eszter (ének).  
Közben  
1.00: Világnézeti akadémia. Mítotay István előadása.  
1.45: Időjelzés, hírek.  
2.00: Művészlemez, I. rész: Bellini: A puritánok — ária az I. felvonásból (Pertile); 2. J. S. Bach: F-dúr orgonakettős (Bach-korabeli orgonán játszik Fritz Heitmann); 3. Wagner: Lohengrin — kettős a III. felvonásból (Angerer Margit és Piccaver); 4. a) Saint-Saens: A hatyú; b) Simonetti: Madrigal (hegedű: Thibaud); 5. Verdi: Don Carlos — Posa háta (Heinrich Schlusnus); 6. Bartók: a) Dal; b) Csörgőtánc; c) Szól a dűda (zongora: a szerző); 7. Bizet: Carmen — Kártyaárny (Anday Piroska); 8. Ravel: Pavane egy meghalt infánsnőért (Szimfónikus zenekar, vez. Branco). II. rész: Olasz dalok; 9. Rossini: La danza (Gigli); 10. Tosti: Matinata (Dusolina Giannini); 11. Denza: Végzetes szemek (Stracciari); 12. D'Annibale: Nápolyi dal (Gilda Mignonette); 13. Vittadini: Megérkezett a tavasz (Luigi Fort); 14. Lama: Tie-ti, lie-ta (Rosetta Ferlito); 15. Denza: Funiculi funicula (Gino Sinimbergi).  
2.55: Anyák öt perce.  
3.06: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Időszerű gazdasági tanácsadó.  
3.45: Pesti karnevál. Az Operaház előadásának közvetítése. Tánccjáték Liszt zenéjére egy felvonásban. Vezényli Kenessey

- Jenő. Szövegét írta: Tüdös Klára. Koreografáját készítette Brada Rezső és Harangozó Gyula.  
4.30: Mít hallunk a jövő héten?  
4.55: Hírek.  
5.00: Magyar zeneszerzők félórása. A Budapesti Hangverszenyzenekar.  
5.30: Öreg halással a tápéi Tiszaparton. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.  
5.45: Dohnányi Ernő zongorázik.  
6.10: Műsorunk következő száma: Hegyi Péter és Magyar Tibor tréfája.  
6.20: Keringő szárnyán. Johann Strauss: Amit a Bécsi-erdő mesél, keringő (Berlini állami opera zenekara, vez. Schönherr).  
6.30: Hangképek a pünkösöd sportjáról. (Pluhár—Legényei dr.)  
6.50: Hírek.  
7.00: A német birodalmi rádió műsorából. „A német zene halhatatlan mesterei.” Közreműködik a Schneiderhan-négyes. Trude Eipperle, Julius Patzak, Georg Hane, a Bécsi Filharmonikusok Clemens Krauss vezényletével és a bécsi opera énekkara. Hangfelvétel. 1. Haydn: Pacsirta-négyes; 2. Haydn: Tavasz az „Évszakok” c. oratóriumból.  
8.00: Részletek Buday Dénes—Babay József „Csodatükör” c. mesejátékából. Személyek: Katalin — Barabás Sári; István — Szabó Miklós; Tehér király — Weszely Pál; Mikán néni — Halasy Mariska; Halál — Littasy György; Hárfás — Sikolya István. A mesét Ujlaky László mondja el. A rádiózenekart Vince Ottó vezényli. Rendező A. Balogh Pál.  
9.00: Aranyhíd. Pannónhalmtól Debrecenig. A verseket elmondja Szelezcky Zita. Harmóniumon kísér Várhelyi Antal.  
9.10: Piros pünkösöd napján... Nagy Izabella és Mindszenti István énekel. kíséri Pertis Pál cigányzenekara.  
9.40: Hírek, sport- és löversenyeredmények.  
10.10: Hírek német nyelven.  
10.20: Májusi muzsika. 1. Johann Strauss: Májusi bor, nyitány (Berlini állami opera zenekara, vez. Melichar); 2. Lavotta Rezső: Mezei bokréta (Jékely Aladár verse, Udvardy Tibor); 3. Üdvözlégy május (EIAR zenekar, vez. Arlandi); 4. Ákom Lajos: Magyar szere-nád (Vox Humana énekkar, vez. Sümegh Miklós); 5. Hubay: A lepke (hegedű: Albert Ferenc); 6. Brogi: Szent-jánosbogárkák (Toti dal Monte); 7. Avitabile: Mosoly és virág (EIAR kamarazenekara, vez. Petralia); 8. Jöns: Zöldelnek a nyírfák (Karl Schmitt-Walter); 9. Casella: A korszó tarantella

- (Milanói Szimfónikus zenekar, vez. Molajoli); 10. Metsel; Kacag) szivem, keringő (Lillie Claus); 11. Brahm: III. magyar tánc (Berlini Filharmonikusok, vez. Furtwängler); 12. Padilla: Virágárusleány (Luc-rezia Bori); 13. Hubay: IV. csárdajelenet (hegedű: Ilja Livsakov); 14. Werner: Vadróza (Herbert Ernst Groh); 15. Greci: Gyermekekjátékok (Consiglio zenekara); 16. Pápai Molnár Kálmán Születtem a Kiskunságon (Cselényi József); 17. Vörös Sári szentecsongrádi népdalokat énekel; 18. Fráter Lóránd; Ott, ahol a Maros vize (Cselényi József); 19. Szatmári csárdás (Veres Károly cigányzenekara); 20. Dolecskó Béla: Bandikám (Gesedy László verse, Kelly Anna); 21. Lavotta Rezső: Két baba (Barabás Sári); 22. Benzi: Tavaszi vágódás (Aldo Sinnone); 23. Gaze: Foxtrot (Rosita Serrano); 24. Bihari János: Hatvágás verbunkos 3. számú Regnum Marianum cserkészcsapat fűvőzenekara, vez. Keil Ernő.  
11.45: Hírek.

## BUDAPEST II. 288.5 m.

- 8.30: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.  
5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

## KASSA

- 7.30: Budapest I. műsora.  
8.30: Budapest II. műsora.  
9.00: Budapest I. műsora.  
12.20: Hírek és heti beszámoló.  
12.35: Ifjúsági énekkarok. 1. a) Kossuth toborzó (Bárdos feldolgoz.); b) Hortobágyon kivirult az ibolya, népdal; c) Kit kéne elvenni — székely népdal (Kodály feldolgoz.), előadja a debreceni ref. kollégium tanítóképzőjének Csokonai énekkara, vezényel Csenki Imre; 2. Kodály: Székely keserves; b) Hat székely népdal Csik vármegyéből: Ha kiindulsz Erdély felől; Kicsi madár; Napom, napom; Virágos kenderem; Kertben virágot szedtem; Kis kertemben ugorka (Marosvásárhelyi r. k. tanítóképző és gimnázium énekkara, vezényel Nagy István); 3. a) Bárdos: Szeles a Duna; b) Dobai Pál: Katonadalog (Nagykőrösi ref. tanítóképző és liceum énekkara, vezényel Márton Barna); 4. Jaj de sokat áztam; Esik eső; b) Horthy Miklós táborában; Horthy Miklós, én is a tied vagyok; Katonánóták Bárdos Lajos feldolgozásában (Mezőtúri leventék énekkara, vezényel Csenki Imre).  
1.00—5.00-ig: Budapest I. műsora.  
5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.  
5.30—végig: Budapest I. műsora.

**Délután**



Járny József  
(Hétfő)

# A Délibáb RÁDIÓJA



Dr. Bosnyák Zoltán  
(Kedd)

Az utóbbi időben örömdetesesen felélénkült a magyar közönség érdeklődése a néprajz iránt. Az emberek szívesen hallgatják a rádióban elhangzó érdekes előadásokat, melyek az igazi magyar dalról, a népművészetről, a régi népszokásokról beszélnek. A rádió néprajzi előadásainak sorában különös érdeklődésre tarthat most számot Bálint Sándornak, az ismert fiatal etnografusnak előadása, amelyben a híres „szögédi” nyelvjárásról beszél. Az előadás címe „A szegédi né nyelvsvizokás”.

A rádióhumor nehéz problémáját úgy látják sikerül megoldani a népszerű Hegyi—Magyarai pár szerepeltetésével. A két tehetséges, fiatal humorista eddigi előadása során már sok derűs percet szerzett a közönségnek és bizonyos, hogy vasárnap, május 23-án elhangzó előadásuk is sikeres lesz. Az utóbbi hónapok humorista keresgélése után a Hegyi—Magyarai-kettős úgy látják megoldja a rádióhumor fontos problémáját.

A komoly muzsika a héten reprezentáns művekkel szerepel a műsorban. Hétfőn a „Mi vendégeink” sorozatban Hermann von Schneidel vezényli az Operaház zenekarát, melynek programján többnyire osztrák és német muzsikusok művei szerepelnek. Kedden Lászlóffy Margit vigadóbeli hangversenyének egy Chopin és egy Stefániai Imre-számát közvetítik. Csütörtökön Beethoven Tavasz szonátáját közvetítik a német rádió műsorából, szombaton Dohnányi Ernő zongorázik.

Pünkösdvasárnap külön számokkal ünnepli rádióink a nyár indulásának szép ünnepét. Este „Piros pünkösd napján” gyűjtőcímmel Nagy Izabella és Mindszenti István magyar nótákat énekel, délután Babay József „Csodatűkör” című népi játékát közvetítik. Délután „A német zene halhatatlanjai” sorozat hangversenyét kapjuk a német rádió keresztül. A hangversenyen, melyet Clemens Krauss vezényel, Haydn-műveket fogunk hallani.



Lánczy Margit  
(Szerda)

Március 15-én rendkívül ötletes módon fűzte színes esokorba a rádió Endrődy Béla verseit „Májusi regény” címmel Szelezky Zita egyénisége varázsával keltette életre a finom idegvilágúra valló költeményeket, amelyek az időnek, a tavasz ébredésének az emberi lélekben keltett finom hatásait örököltik meg felejthetetlen sorokban. A népszerű Zita ezzel az el-



Abonyi Géza  
(Csütörtök)



Osváth Júlia  
(Péntek)



Bónyi Adorján  
(Szombat)



Réthy Eszter  
(Vasárnap)



Nagy Izabella  
(Vasárnap)

ragadó esttel csak növelte népszerűségét s ezt utolsósorban a remek Endrődy-verseknek köszönheti.

Albrecht királyi herceg mondott költői hangú bevezető beszédet az idei Gyermeknapokhoz a rádió mikrofonja elé. Az előadás után a rádió finom ötletességgel néhány gyermekdal közvetített hanglemezzel. A dalok remekei e műfajnak s külön ki kell emelnünk szerzőjüket, Kazacsay Tibor nevével, akinek kiváló muzikalitása a gyermeklélek tökéletes ismeretével párosulva hozta létre a „Kis Bencét” és a hasonló gyermekdalokat.

Nemcsak a fiatal magyar zeneszerzők, hanem a köztudottak is örülnek a rádióban elhangzó „Magyar zeneszerzők felőrájá”-nak. Kitérő zenekarok és művészek előadásai az egész mai magyar és régi muzikusvilág minden tagjának művészetüket reprezentáló, ügyesen kiválogatott zenészek számokkal szerepel a műsorban. A sorozat előadásainak hosszú hetekre előre megvan az anyaga s hogy ez az anyag minél változatosabb legyen, arra kellő biztosítékot nyújt a magyar zeneszerző gárda tagjainak gazdag munkássága.

Budapest I. állomása ójféli után kísérleti műsor sugároz, amelyben hanglemezeket kapunk a stúdióba. Ezeket a kísérleti adásokat természetesen csak akkor tudunk közvetíteni a rádió, ha nines közben légveszély. A délutáni „Gondülő derű” műsoridejének megrövidítésére technikai okokból volt szükség. Amennyiben erre lehetőség nyílik a kísérleti adások műsora ismét hosszabb lesz. Postánkból igen sok levél érdeklődik az adások iránt. Megnyugtathatjuk olvasóinkat, a rádió vezetősége minden igyekezetével azon van, hogy a kísérleti adások műsora minél változatosabb, időtartamban pedig minél hosszabb legyen.

Szerdán, május 21-én érdekesnek ígérkező egzotikus műsorszámot közvetít a rádió. A szám címe „Negyedór a dzsungelben” és a színes előadás során pergő hangképek mutatják be a hallgatóknak a dzsungel ma is titokzatos ismeretlen életét. Az előadás zenei illusztrálására a hangfelvételi osztály legjobban féltett egzotikus lemezkincsei szolgálnak. A szám e heti műsor egyik legérdekesebb pontjának ígérkezik.

Aránylag csak rövid ideje vette át dr. Laurisn Lajos a rádió drámai osztályának vezetését, de szakértő munkájának máris meglátszik az eredménye. A rádióműsor egész sereg új, érdekes ötletet találunk, melyeknek mindegyikén látszik, hogy magas irodalmi kultúrájú egyénről alól került a mikrofon elé. Az irodalmi osztály sokat nyújtott dr. Laurisn Lajossal, akinek értékes munkája bizonyára még sok szép ötletet termel a hallgatók számára.

Hanna mosolygott és nemel intett a fejével. De a szeme melegen, biztatóan csillogott.

— Hanna, a szó! Bizonyosság kell, érts meg! Mást mond a szemed s mást szól a szád. Jó ez, ez a játék?

— Ez nem játék. Még mindig a szó a fontos, ahhoz ragaszkodol? Nem érted, hogy nem lehet minden érzést odaadni a másinak, hogy nem foszthatjuk ki teljesen önmagunkat? Valaminek maradnia kell, ami csak a miénk, amit őrzünk, féltünk — hagyj meg nekem is valamit, ne fossz meg önmagamtól, Hagyd meg legalább a szót, hadd maradjon nálam elzárva... Es most csökolj meg!

... A keze most sem remegett Hannának, e kéz szorítása erős volt és biztos, mint aki sohasem ingadozik és nem engedte még magát elsodortatni az érzések viharában. Mintha attól félt volna, hogy mindenét elosztogatja s egyszer csak kifosztva marad ott az úton.

A nő a vonat ablakában állott s mosolygott most is. Fénylő hajával játszott a szellő. A férj lenn állt, a sinek mellett mosolyogni próbált ő is. Ujságot adott fel Hannának és gyümölcsöt, papírzacskóban.

— Most elmegy, Hanna, messzire mégy, új világba, új emberek közé. A szemed még itt van, de a gondolatod már messzi repült.

Hanna kissé lehajlott a lépcsőn.

— Majd néhány napig még rád is gondolok — mondta inceselkedve.

A férj legyintett; most nem érdekelte Hanna, az inceselkedő.

— A szót — türelmellenkedett, — a szót, Hanna! A vonat indulásra kész, mindenki beszélt már s én e szót várom. Hát merd kimondani a szót, ha valóban, ha őszintén... A szót... ne szégyeld hát!

De Hanna nem felelt. Félkézzel a korlátba kapaszkodott s a férjfel nézte hangtalan.

— Mire gondolsz most, Hanna?

Nem kapott választ. A pirossapkás vasúti tiszt messzireláthatóan emelte a tárcsát, a gőzös pöffenlett keltől, a hosszú kocsisor lassan gurulni kezdett.

— A szót — kiáltott a férj s megindult a vonat mellett.

Hanna most kihajlott az ablakon s gyorsan mondta:

— Elbiszem magammal. A szót. Amit soha ki nem mondtam, amit mindig magamnak tartottam meg csupán, mert a legszebb szó és a legszebb érzés. Ezt a szót tőled kaptam, vissza nem adom!

— Merd kimondani! — követelte a férj.

A vonat egyre gyorsabban futott.

— Majd — kiáltotta Hanna, — majd, ha már nem lesz rá szükségem s úgy érzem, taláhonnan telefonon üzenem meg, úgy adom vissza néked. Pontosán majd csak azt az egyet. De addig viszem magammal: enyém!

A kerekek már sebesen zakatoltak, a kocsisor elfordult a kanyarban s vele együtt Hanna is, fényes, szép haja, kendője, amelyet lebegtetett s az ablakok, ajtók, lépcsők mind. A férj megállott és tölesért formált a tenyeréből, úgy kiáltotta a vonat után:

— Nem, nem, akkor ne add vissza soha...

De elhalt a hang s nem érte utól az asszonyt.

Már messze zakatolt a vonat, Hanna még mindig az ablak mellett állott s úgy félt, mintha a suhanó tájat nézte volna. De nem látta most. Később tűnődve nézett maga köré, mintha keresett volna valamit.

— Valamit el tetszti veszíteni? — kérdezte egy vékony, kíváncsi férj.

— Nem, nem, köszönöm, ellenkezőleg. Valamit megtaláltam, most találtam meg s hozom magammal, hozom mindörökre.





22 év után. Sajnálom, hogy sokáig kell várnia a válaszra. Olvassa el a „Szeretet nélkül” című üzenetet. Látja, sorsuk közös és úgy látszik, nincs kivezető út. Pedig van. Az anyai szeretet nem enged elrombolni a gonddal épített fészket és nem zavarja, vagy viszi viharba kicsi fiókait. Minden gyermekének szüksege van még az oltalomra és legjobb, ha valahogy körülbástvázza magát velük, csak nekik él, érettük tűr, míg elvonul ez a vihar. Mert el fog vonulni, ez is bizonyos. Nem az első és nem is az utolsó az ilyen korú embereknel. Most azt hiszi a férfi, hogy ő fiatal maradt, viharos szerelmet tud ébreszteni, de nagyon rövid idő alatt ráeszmél, hogy csak önzés, vagy hiúság fogta be hámjába. S akkor majd észretér, alázatos lesz és hálásan fogadja, hogy éppen maradt az otthon és ő is meghúzódhatik benne. Addig azonban nem lesz könnyű. Hittel, szeretettel, soha nem szünő reménységgel azonban ki lehet és ki is kell várni a jobb esztendőket.

**Minél előbb.** Még nem is hallottam a jelzett iparágról, így tanácsot adni sem tudok. De az iparművészetnek rengeteg ága van s talán Kolozsvárt is kaphat felvilágosítást, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően mivel lenne legérdemesebb foglalkoznia.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.

**Béke.** Nehéz helyzete van, mert jóságát, adakozó szívét kevesen értik meg. Éppen ezért legyen tartózkodó, ne közeledjék senkihez, hanem várja meg, míg mások közelednek. Barátságból elég az az egy, aki hűségeseznek mutatkozik. Az irigykedőket meg ne bánja, hanem igyekezzék jó urával békességben, szeretetben élni, mert ez sokkal többet ér, mint az idegenek társasága.

**Beldogtalan asszony.** Előre meghatározott napra izenni nem tudok. De olyan jó kezekbe helyezte bánatát, hogy nekülem is vigasztalást talált addig is, míg soraimat olvashatja. A hit, imádság nagy erő, ezt egyre jobban érezni fogja és fontos az is, hogy ne panaszkodjék, ne szaladjon bánatával egyik ismerőséhez, barátjához sem, mert vagy kinevetik, vagy ráeszmélnék ura elégedetlenségére s majd ők próbálják megszerezni maguknak. Gyermeke van, annak kis élete követelést jelent; neki szüksége van az anyjára s anyja felelős érte, mert a gyermek nem a maga akaratából jött a világra. Ezért a kis életért tőrjön, dolgozzék s igyekezzék örömet találni a gyermek fejlődésében. De sok asszonynak nem jut még ennyi öröm sem az életben.

**Árva.** Számomra nem lehet „kis pont” az, aki becsületes munkával keresi kenyerét, így nincs is szüksége a menetetőzésre. Sokszor megírtam, hogy előre meghatározott időre válaszolni nem tudok, de így sem késik üzenetem, hiszen sorsán a gép- és gyorsíró iskolába való beiratkozással segíteni nem tud. Legalább négy középiskolát kellett volna végeznie s ráadásul helyesfrása annyira hibás, hogy ezt rövid idő alatt kijavítani lehetetlen. De nincs is erre szükség. Ha kérője becsületes megbízható ember árvaságának hamarosan véget vehet. Forduljon házassági kölcsönért az Országos Szociális Felügyelőség legközelebbi fiók-

jához s onnan segélyhez jutva a legszükségesebbeket beszerezheti. Ha pedig nem is lesz meg minden, azt idővel és szorgalommal pótolhatják majd. Segítse a jó Isten hogy árvaságában hűséges társat találhasson.

**Zsófia.** Levelé, gondolkozása becsületére válnék a legelőkelőbb társadalmi körökből származó leánynak is. Bizonyosan ezt érezte meg a komoly férfi is. Várnia kell, mert hátha még érlelődik szívében az érzés. Mindenesetre jó jel, hogy nem volt tisztességtelen és megértette viselkedését. Csak attól szeretném óvni, kedvesem, hogy érzései előre megajándékozza azt, aki esetleg nem gondol még házasságra. Maga becsületes, hűséges, jó s csak olyan ember érdemli meg, aki hasonlóan tisztá lelkű és nem megrabolni, hanem egy életre megajándékozni akarja.

**A Ham.** Igaza van, ha fiát képzettségével ipari pályára szánná inkább, de ha mindennáron a detektívtséghez érez hajlamot forduljon az ottani rendőrséghez s ott mindenről felvilágosítják. Másik fia versei nem költemények, ilyet minden kisfiú irogat az ő korában. De azért ne gátolja, hiszen ez szép szórakozás, sokkal rosszabbul is tölthetné szabad idejét.

**Tanácsalán asszony.** Legjobb lenne megpróbálni az egyszer már bevált módszert; hátha észretérne és újra elviselhetőbb lenne az az ember. Egyre azonban figyelmeztetem, kedvesem; ma mindenki munkával terhelt, ideges, gondokkal küzd és a gorbomaság nem mindig a szívből fakad, hanem néha az idegekből is. Figyelje meg, nem ilyen természetű-e férje türelmetlensége is, mert, ha igen, ezt mégis csak el lehet és el is kell viselnie.

**Március.** Mindent elkövetett, hogy eloltsa a lángot. Veszekedést jóézésű férfi nem tűr és ha érzi, hogy ezt várhatja majd a házassélettól, menekül, míg tud.

NŐ  
Igen  
melik  
kozme  
töltöt  
a szép  
szítés  
lanym  
pubitá  
zött m  
Egy  
élet,  
a szép  
azért  
minde  
között  
fontos  
talóság  
zése  
nagy  
nöz  
kánkl  
gezzü  
metlik  
előtt  
gyunk  
le arc  
smind  
azt j  
jünk  
zsiroz  
gatur  
hogy  
sem  
mivel  
posan  
szésés  
gyen  
szára  
vékon  
horm  
előtti  
jünk  
beosz  
gelve  
nyit  
cunk  
nyit  
mind  
nélt  
areb  
hagy  
A „H  
tavas  
kék,  
eif  
ruda  
szalm  
szöve  
zárt  
tiszt

# NŐKRŐL A NŐKNEK

Írja: HATTYASY KATALIN

## Otthoni kozmetika

Igen, most ezt is otthon végezzük. A kozmetikát is. Még azok sem mennek naponta kozmetikushoz, akik eddig a féléletüket ott töltötték. Kényelmesebb, egyszerűbb lett a szépségápolás. Az úgynevezett esti kikészítések, melyeket tojásfehérje-pakolás, villanymasszázs, olajbekenés, hormonkrém-puhítás, végül porcellán-smink felrakása előzőtt meg, egyszerűen megszűntek.

Egyszerűbb lett az élet, egyszerűbb lett a szépségápolás is. De azért a nő életében minden körülmények között továbbra is fontos maradt. A fiatalok, üdeség megőrzése igen fontos s ez nagy lelkiert kölcsönöz mindennapi munkánkhoz is. Hogyan végezzük az otthoni kozmetikát? Mindenekelőtt: ha otthon vagyunk, azonnal vegyünk le arcunkról mindenféle sminket. Ez persze nem azt jelenti, hogy férjünk előtt vastagon bezsírozott arecál sétáljunk, ezzel jelezve, hogy neki „már” úgysem akarunk tetszeni, mivel egyszer már alaposan megnyertük tetszését. Arcunkon ne legyen semmi. Ha nagyon száraz a bőrünk, akkor vékonyan kenjük be hormon-krémmel a délelőtti órákban, de ügyeljünk arra, hogy időbeosztásunkat mérlegelve, a krém csak anynyi ideig legyen arcunkon, amennyi ideig nyitott pórusokkal, azaz minden krém és smink nélkül módunkban áll arebőrünket lélegzeni hagyni. Ha van kis vil-

lanymasszázs-készülékünk, amit még nem régen egészen olcsóért lehetett kapni, harmadnaponként öt-ötpercig masszírozhatjuk arcunkat, ha ez nincs, úgy egyszerű önpofozás is ugyanilyen vérkeringést idéz elő.

Száraz fejbőrű nők mossák otthon a hajukat s csak nagyon gyenge ecetesvízzel öblítsék le. Akiknek zsíros a fejbőrük s szert tudnak tenni mogyorónyi mosósózárára, azt dobják a vízbe, utána pedig az ecet előtt kamillával is öblítsék le hajukat.



A „Haus der Mode” két tavaszi modellje: középkék, fehérpettyes, francia szabású délutáni ruha, nagyszellő, látylas szalmakalappal és fekete szövetroha, hosszú ujjú, zárt nyakú, érdekes, batizttetejű fehér szalmakalappal



Mustárszínű könnyű szövetruha, a szoknyát kézzel festett virágminta díszíti

A szoknyához sötét barna kötött pullover és szintén kötött, türkizkék színű, hosszúujjú mellényke (Bolya Lenke rajzai)



## Közöljük olvasóink alakítási ötleteit

Nagy szalonokban, nagy és kis varrónőknél, házi-varrónőknél és valóban szakszerű segítség nélkül, házilag rögtönzött, családi „műhelyekben” egyaránt az alakítások uralkodnak. Új tavaszi ruha szinte számításba sem jön, régiből újat, esetleg két régiből egy újabb annál többet készítenek. Az alábbiakban folytatjuk olvasóink alakítási ötleteinek közlését.

Fahéjszínű kosztümömet hat évvel ezelőtt kötöttem. Sok, jó anyag van benne. A szoknyát kiültem, ezen nem lehetett másként segíteni, mint az egészet fölfejtetni és átkötni. Most más mintával kötöttem, fent szűkre, lent kissé harangszabásúra, láncszem-éleket is kötöttem bele, ami szövetszoknyánál a vasalt éleknek felel meg, mert kissé kitarthatja helyenként a szoknyát. A kabát különösen könyöknél és zsebnél már kopott volt. Ezt is teljesen felfejtettem és szövettel kombináltam. Régi sportkabátom drap szövétét használtam fel hozzá. Most a következőkép fest: a kabát elején két széles függőleges csík szövetszövetből van, csak a kihajtok kötöttek. Az ujjak is szövetszövetből vannak, de a hát teljesen kötött, csak a derékrész kis hátsó öve készült ismét szövetszövetből. Igen egyszerű, mutatós üszszéállítás.

Beküldte:

Bihari Józsefné, Nagyvárad

Mustárszínű szövetruhát már szinte „agyonhordtam”. A jó szövetségnek azonban évek hosszú során sem lett semmi baja, még a szoknyán sem látszik meg a viselés, hiszen glocknisszabású. Valahogy fel akartam frissíteni s a következő megoldásra jutottunk, egy

Kazakos fekete délutáni ruha, vasalatlan hólos szoknyával, sok gombdisszel

iparm  
mel:  
teljes  
volt  
a szá  
gomb  
romn  
ujja  
szokn  
a zse  
ez y  
— é  
rösör  
rages  
szok  
kézz  
jól h  
a fél  
bevá  
a sze  
jutot  
Aján  
az ö  
szité  
vetr  
szeri  
régí

J

PR  
ruhá  
van,  
ezek  
a c  
álta  
sima  
akk  
ruh  
alak  
meg  
kész  
szél  
ingl  
üde  
ruh  
ban  
lego  
s a  
gasi  
vert  
jéb  
hoss  
gás  
bol  
hor  
job  
éve

Ma

Fa

iparművész nő barátom-  
mel: a ruhát meghagytuk  
teljes egészében úgy, amint  
volt. Pár szóval vázolom  
a szabását: felül síma, elől  
gombos, kis kihajtos, há-  
romnegyedes, kissé ráncolt  
ujja van és harangszabású  
szoknyája. A szoknyáról  
a zsebeket eltüntettem —  
ez volt minden alakítás  
— és iparművész nő ismer-  
rőssémmel stilizált, nagy vi-  
rágesokrot festtettem a  
szoknya bal oldalára. A  
kézzel festett díszítés igen  
jól hat a szövetruhán s elől  
a felszoknyát beborítja. A  
bevégtelt zseb eltakarására  
a szoknya jobb oldalára is  
jutott egy-két rózsabimbó.  
Ajánlom mindenkinek ezt  
az új, finom, mutatós dí-  
szítést, világos tavaszi szö-  
vetruhára, mert így egy-  
szeriben egyszerű lesz a  
régii holmi.

Beküldte:

Jónás Lászlóné, Miskolc

Piros skótkockás szövet-  
ruhája nagyon sok nőnek  
van, hiszen néhány évvel  
ezelőtt valaki elkezdte ezt  
a divatot s azóta sem  
álltak meg vele. Egyszerű,  
síma ruhát csináltattam  
akkor ilyen anyagból. A  
ruhát most a következőkép  
alakítottam át: a szoknyát  
meghagytam gloknisnak s  
készítettem reagombolható,  
széles kantárt. Így, fehér  
inghlúzzal igazán nagyon  
üde ez a régiből alakított  
ruha, de másféle változat-  
ban is hordom. Ilyenkor  
legombolom a kantárokat  
s a szoknyához drap, ma-  
gasnyakú, rövidujjú pulló-  
vert hordok, ennek a tete-  
jébe pedig aranybarna,  
hosszúujjú, elől mélykivá-  
gású, csak a deréknál gom-  
bolódó angorakabátkámat  
hordom. Azt hiszem, ennél  
jobban nem lehet egy öt-  
éves ruhát kihasználni.

Beküldte:

Markovits Györgyné, Bal-  
tonföldvár

Fahéjszínű kötötttruha, drap  
szövetkombináléval



Fekete selyem délutáni ruha,  
emprimévirág-rátétellel. Fe-  
kete könnyű szövetkabát  
jár hozzá, empriméhéléssel,  
ezüstrókakézével  
(Bécsi modell)



Piros skót kockás gloknis  
szoknya, felgombolható  
kantárral és fehér inghlúzzal



# KÖNYV



## A KÖNYVNAP ELÉ

A közelgő könyvnap ünnepe újra alkalmat ad arra, hogy elmélkedjünk kissé a nagyon selejtessé vált könyvkiadásunk sorsán.

Az irodalmi élet létrejövele, „születése” van olyan rejtélyes folyamat, mint bármely élőlényé. Míg egy könyv kinyomtatva az olvasó asztalára kerül, ezer bűnös bábakéz belenyúlhat a születésébe és ezt a különben szent folyamatot úgy szennyezi be, ahogyan éppen a parázs üzlet kívánja. Láttunk erre példát éppen az úgynevezett könyvkonjunkcióra széljárásának heves megindulása óta eleget! A zugkiadók egész sora indult neki ennek az új kereseti lehetőségnek, tudván-tudva azt, hogy a háború idején az emberi lélek még szomjasabb a szellemi táplálékra, mint bármikor máskor. De ők bezeg szemérem nélkül léprecsalják a legelejesebb olvasmányokkal is ezeket a szegény szomjazókat — hiszen ilyen időkben a kultúrsvonal felismerése is megindázik az emberekben.

Most, hogy a könyvnap közeleg, kormányzati intézkedés tisztítja meg azt a szellemi posványt, amelynek mocsariban oly nehézé vált már a tájékozódás még az élesebb itéletű olvasóknak is! Egy tisztultabb irodalmi élet első pillanata lesz ilyen módon a magyar könyv napja — az olvasó és vevő másfajta választékokat kap keze alá a sátrak ponyváján. Magyar klasszikusokat elsősorban s élő írónk alkotásai közül olyanokat, amelyek a nemzeti alkotnak megfelelő szellemben fogantak és nemzeti műveltséget terjesztenek. Ebben a nemes értelemben vett ponyvára oda került termékek minden magyaroknak épületes olvasmányai lesznek s végre egyszer a könyvkapitalizmus szokványos esemény helyett az új magyar könyvkiadás kezdetének lehetünk tanúi.

E. J.

## TUL A KÁRPÁTOKON

Vitéz Csikós Jenő haditudósítása 5000 kilométeres orosz útvjáról

„Vért iszik a tenger, vért iszik a föld” — kezdi a magyar nyelv szabados fenségében ötezer kilométeres hadi útjának leírását vitéz Csikós Jenő, az írás kifomált méltóságának abban a pátoszában, amelyet a magyar írás nagy művészei teremtettek meg. Látomászerűen csoportosodnak elének tolla nyomán Lengyelországnak azok a részei, amelyet a német-lengyel háború után megszállott a szovjet és ezentúl, amit a halott cárok birodalmában látott. Kőlcsey, Eötvös mélabúja ömlik el ezeken a sorokon: vitéz Csikós Jenő nem l'art pour l'art írta meg tapasztalatait, hanem mert sohasem tudta ezen az ötezer kilométeres úton sem kikapcsolni katonai érdeklődését, tanulását, szolgálatát és gyakorlatát. A katonai szemléletet itt sem kapcsolta ki életéből s a magyar katoná nevében mint magyar nacionalista, mint magyar militarista a történelem ítélőszéke elé állítja a meztelen bolsevizmus testi és etikai pusztításait, lélek- és kultúrapusztító hatóerőit. Szentől-szemben látta az Istent és minden emberi méltóságot sárhatipró területkolosszust s a háború halálveszedelmének pillanataiban is a magyar katonák csodálatos egybeforrottságát és rendületlenségét tapasztalta. Drága és megható csodákról szól ez a könyv, minden sora a magyar becsületről szól, tudásunk legtöbbször, amit a partizánokkal szegett orosz éji országutakon éppúgy megmutattunk, mint a tankok iszonyú csordájával szemben. Jutalom ez a könyv, minden sora elégtétel és igazolás a magyar vitézség, éles megfigyelő készség mellett. Jó öröm és elégtétel olvasni affelől, hogy egy katonánk mennyi ész, mennyi leleményt és mennyi jellembeli erényt tud belevinni a háború tűzpróbájába. A rendes katonai képzettségen túl született katonai temperamentumról beszélnek ezek az izgalmas sorok, a haditudósítás revelációit kapjuk itt kézbe, a rendes és szakszerű katonai tudáson túl azt az általános emberi originalitást, a csata rémületes zajai közben az egyszerű talpracsettséget, a testi hanyattatások közepette a sötétben is átlátó bátorságot, amikor a bombák döglétes füstjében a magyar katonából szárny nő ki és tigris-bátorságl! Az elpuhult és túlkulturált embereknek nem való ez a világ, — de hála Istennek, háborús nemzedékeinket elég szívóssá tette már minden vonalon! Minden sora felejthetetlenül beivódik emlékezetünkbe. (Stádium kiadás.)

## Kilián Zoltán : A CARRARAI LEÁNY

A carrarai márvány jut először eszünkbe, amikor Kilián Zoltán érdekes és kedves szerelmi történetét kezünkbe vesszük. Valóban nem tévedünk, mert ekörül alakul színesen font története. Egy fiatal magyar szobrászművész megy ki Itália szabad ege alá éppen erre a helyre, ahol mestersége és művészete legjobb anyagát fejtik az itáliai munkások. Egy gyönyörű olasz leányba szeret bele, aki fiatal, szép és vonzó lelkű teremtés, olyan tökéletes, amelyet csak Itália szülhet. Sajnos, boldogulásukat megakadályozza egy helybeli köfőjtő segéd fellépése, aki sebzett vadként akarja lehetetlenné tenni holdogulásukat. Sok izgalmas jelenetben bontja ki Kilián Zoltán a regény lélektani felépítését s mesteri kezekkel fejezi be a felvetett sorsokat. A carrarai leány könnyen nevezhető lektűrnek is, de a könyvnyed forma mögött nem hiányzik egy pillanatra sem az élet teljessége.



Serfőző Hona



Buza János



Timár Péter



Bertók Aranka



Orbók Endre

### A jövő reménységei

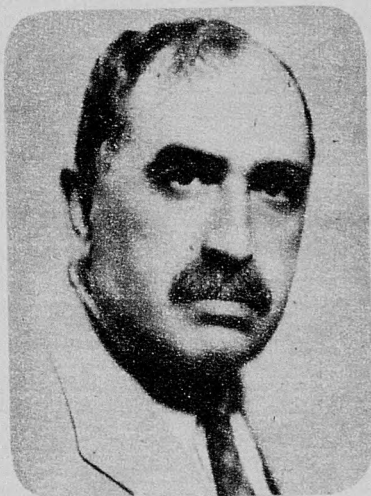
A Színészegyesületi Színészképző Iskola multjához híven Galamb Sándor igazgalása alatt ebben az évben is végzett növendékek egész seregét bocsátja ennek a rögös pályának az útjára. Fiúk, lányok csupa reménységgel indulnak neki s ez a kitűnő emberanyag csupa jó eséllyel nyerheti el az ezerfejfű Cézár, a közönség kegyeit.



Forgács Kálmán



Bibary Zsóka



Galamb Sándor dr. igazgató



Nagy Edit



Gerbár Tibor



Hatházy Sándor



Vándor Rosina



Pataki Mária



Palotay Mária



Genesy Éva



# Ahol a kutyában erkölcs van

IRTA: SZILÁRD JÁNOS

Zeneszerző barátommal nótát gyűjteni voltunk és gyalogszerrel igyekezvén hazafelé, ránksteledeztünk. Bukdácsoltunk nagyokat a köves hegyoldalon, hol hasraestünk, hol meg nekimentünk egy-egy vadszederbóznak és jól összekarcoltuk magunkat s már-már úgy látszott, hogy sohasem érjük el falubéli kvártélyunkat, amikor elhatároztuk, hogy letérünk a hegyről a szántóföldekre és ott folytatjuk utunkat. És ekkor történt — egy mély vizesárkon általvergődve, puha talajon haladtunk már — hogy előgurult a sötétségből egy pulikutya, lehetett akkora, mint kétszer a kalapom és meg akart enni minket.

Nekünk, öreg nótagyűjtőknek, óriási gyakorlatunk volt már ilyesmikben, nekivetettük hát gyorsan a hátunkat egymásnak és füttyöseinkkel csapkodni kezdtünk a levegőben.

Mínt hogy a kutya, bármerről is támadott, minden irányból egy-egy furkóssal találta szemközt magát, kissé zavarba jött és leült.

A helyzet kényes és kritikus volt mindenképpen.

Tapasztalatból tudtuk, hogy a puli nincs egyedül — kőborkutya sohasem támad — ennél fogva kell, hogy a gazdája itt legyen valahol a közelben.

Nagyot kiáltottam:

— Hé! Áldóját kigyelmednek, mért nem csinál rendet a kutyájával?!...

Kis idő múlva megszólalt valaki a sötétségben:

— Takaroc? !...

A puli elcsendesedett.

— Nem kő fényi!... — folytatta hazamosabb szünet után az előbbi hang. — Aki népek rendes járathatja, azokat nem szabja meg!...

Alig tettem néhány lépést, egyszercsak — puff! — elvágódtam.

Ráléptem valami nagy, síma és gömbölyű micsodára.

Megtapogattam: egy dinnyére...

A puli körülszagolgatott, megmorgolt, aztán nyaffantott egyet vidoran és előreszaladt, hogy mutassa, merre visz az út a dinnyecsész konyhájába...

\*

Mikor tisztáztuk a helyzetet és biztosítottuk róla az öreg mezőrendőrt, hogy mi nem vagyunk dinnyetolvajok, mi több, szivarral is megkínáltuk, beleegyezett, hogy tüzet gyujtsunk a konyhá előtt és megpirítsuk rajta estéli szalonnánkat.

— Szalonna!... — mondotta.

Vagy talán inkább sóhajtotta. És nagyot nyelt rája.

Kihúzott a konyhá oldalából két nyársat s nyujtotta.

— Harmadik nem akadna? — mondtam.

— Oszt minek? — Hát kigyelmednek. — Á!... — intett s elfordult szemérmesen. — Ettem én má!... — Ejnye no, csak nem sért meg minket!... — szólt közbe zeneszerző barátom s azzal nyúlt, hogy a konyhá oldalából kihúzza a harmadik nyársat.

Ebben a pillanatban a puli felpattant, nekiugrott hátulról s beleharapott a nadrágjába.

— Mégy a pokolba!... — sujtott oda a csész a botjával, majd méltatlankodva a muzsikushoz fordult:

— Hajja az úr! Itt ne izéjjen! Itt ne nyujjon semmih!

A botrány csillapultával aztán megmagyarázta:

— Teccik tunnyi — kezdte, miközben a szalonnát mégiscsak elfogadta és már forgatta is a parázs fölött a harmadik nyárson, — teccik tunnyi, az úgy van, hogy ebbe a kutyába erkőcs van.

— Erkőcs?... — kérdezte a muzsikus, miközben fanyar mosollyal a nadrágját ápolgatta.

— Csakis! — biccentett rá a csész.

— Mer, teccik tunnyi, ami holmim itt a konyhába van, meg szerszámom, azt ez a kutya mind számontartja. Oszt a jó Isten őrizzen mindenkit attul, hogy valamelyiket megfogja!...

— Dög!... — morgott a muzsikus és felszemével folyvást a pulira pislogva, visszakuporodott a tűzhöz.

— Nem rossz kutya e!... — szólalt meg huzamosabb töprengés után a csész.

— Csak erkőcs van benne!...

— Mer, teccik tunnyi — folytatta s végignyalta az ujját, melyre kissé rácsurran a szalonna zsírja, — az úgy van, hogy az olyan magamfajta szeginy csészember a szemiből, meg a füliből él. Hogy láthassa, meg hallhassa, amikor lopnak. Oszt ha a kutyába nincsen erkőcs, akkor akaszt-hattya füstre a hivatalt is, meg a kenyeret is.

— Nem rossz kutya e!... — mondta s nagyot nyelt. — Csak teccik tunnyi, erkőcs van benne!...

Eközben a puli hasmánt odahúzódtott a tűzhöz és ráfektette fejét a két első lábára. Így nézte a szalonnát a gazdája kezében.

Előkajtottam a hátizsákomból a bort, meg a poharakat és öntöttem.

— Isten, Isten!...

— Isten!... — koccintott a csész.

Egyetlen hosszú korttyal begurítván a borocskát, elfente kétfelé az öklével a bajszát, majd hirtelen és erélyesen rászólt a muzsikusra.

— Hajja az úr! Ne tesszen mán annak a kutyának szalonnát hagyigányi!...

— Miért?

— Mer ugye eszi meg!

— Nem  
— De  
— Az öre  
— Még  
Hogy i  
Méreggel  
— És esa  
jókora s  
puli orr  
csak néz  
— Mé  
az öreg.  
Vágott  
a kutya  
— Ha  
kapta.  
Nem l  
— Ez  
Aztán  
A mi  
a vesző  
s iddóg  
Valah  
kezdett  
ágaskod  
domány  
jólbevál  
len bizo  
jűk, am  
Hát l  
— Sz  
— Ha  
tuttam.  
Most  
parázss  
— És kissé  
va, de  
káló óra  
hogy:  
Komá  
Keltő  
Egyik  
Gyűcc  
— És rá  
A mi  
— T  
— És ú  
igen ve  
— E  
Aztán  
— Ja  
Keres  
— H  
Tapol  
— It  
Felen  
— Z  
A es  
puli is  
a kony  
elégedé  
— A m  
— E  
lonnán  
— A  
a csész  
— H  
Hiszen  
sem ve

— Nem-é ?

— De nem ám !...

Az öreg valósággal indulatba jött.

— Még csak az kéne ! Hogy rászokjon !  
Hogy idegenytől ! Osz t elpusztítécsák !  
Mérgeggel !...

— És csakugyan : ott hevert a földön egy  
jókora szelet szalonna, alig arasznyira a  
puli orrától. Hanem a kutya csak nézte,  
csak nézte, hogy majd kiugrottak a szemei.

— Még csak az kéne !... — dohogott  
az öreg.

Vágott egy darabkát a szalonnájából s  
a kutya elé dobta.

— Ham ! — így csinált a puli. És be-  
kapta.

Nem győztünk csudálkozni.

— Ez már kutya !...

Aztán iddógáltunk.

A mi szalonnánk még forró volt, mint  
a veszedelem, hát hűlni hagytuk a tuskón  
s iddógáltunk.

Valahol a flaskó közepén aztán pirosodni  
kezdett a csósz füle és bentünk is kezdett  
ágaskodni a nótagyűjtési gerjedelem. A tu-  
dományos nótagyűjtésnek ugyanis egyetlen  
jólbevált segédeszköze a borocska és egyet-  
len bizonyos jele annak, hogy már kezdhet-  
jük, amidőn megpirosodik a delikvens füle.

Hát kezdtem.

— Szokott-é danolni, öregúr?...

— Hát nem mondom — folytatta, —  
tuttam, tuttam!...

Most lassan kiegyenesedett s kezében a  
parázssal meg a szivarral, hozzámfordult.  
És kissé bizonytalanul, rekedten és akadóz-  
va, de borzasztó kedvesen, mint a muzsi-  
káló órában a rozsdás szerkezet, rákezdte,  
hogya:

*Komám, komám, kedves komám,  
Keltőt kölkedett a kutyám.  
Egyik Pipa, másik Dohány,  
Gyáccsunk hát rá, kedves komám!...*

És rágyújtott...

A muzsikusk odavolt.

— Tyú, micsoda nótal

És úgy suttymban, hogy a csósz nem is  
igen vette észre, lekötázta.

— Ez igen! — mondta. — Ez nótal...

Aztán hirtelen s ijedten felkiáltott.

— Jaj, a szalonnám!...

Kereste...

— Hol a szalonnám?...

Tapogatózdot.

— Itt volt a tuskón!...

Felemt egy égő gallyat s odavilágított.

— Zebedusát neki, itt volt a tuskón!...

A csósz hallgatott és mosolygott. És a  
puli is, mintha mosolygott volna, amint  
a kunyhó ajtajában a száját nagy meg-  
elégedéssel nyalogatta.

A muzsikusk felfortyant.

— Elég volt a tréfából, ki vitte el a sza-  
lonnámát?!

— A kutyal... — vélekedett halkan  
a csósz.

— Hogyan? — kiáltott a muzsikusk. —  
Hiszen azt mondta kend, hogy semmit  
sem vesz el idegentől!



megbecsüli a rég bevált  
Pyramidont. Megszünteti  
a fájdalmait és így meg-  
övjö a korai öregedés-  
től. — Fejfajás, rossz  
közérzet ellen segít a

**Pyramidon**

TABLETTA



— Ha aggyák neki!... — bölintott rá  
az öreg.

Aztán ránézett mérhetetlen büszkeséggel  
a kutyájára és felbökte az ujját a levegőbe:

— De lopnyi? Ammá!...

## Harisnya nélkül járhat



mert elesőítő szőrnövését — mely  
a férfiakra kiábrándítólag hat —  
a „NIPPON“ japán szőrtelenítő percek  
alatt, fájdalommentesen eltünteti az  
arcról is! Ida K. úrnő írja nekünk: „Mai  
napig nem mertem strandra járni, sem  
harisnya nélkül az utcán mutatkozni,  
annyira feszélyezett a szőrnövés karom-  
on és lábamon. Minden reményem  
elveszett, mikor barátom felhívta  
figyelmemet az Önök szőrtelenítőjére.  
Ezen páratlan hatású szer néhány perc  
alatt eltüntette a csúf szőrszállimat  
és utána testem sima és bármilyen  
üdvé vált.“ Hatásáért felelősséget  
vállalunk. Eredménytelenség esetén  
a pénzt visszatérítjük. Szétküldés  
díszkér. Ára 4.90 P, két tégely ára  
7.50 P. Teljes kúra (három tégely) ára

9.60 P. Megrendelheti: „VALÉRIA“ vegyipar.  
Budapest VI., Szondy-u. 22./R. N. 162.



„Die Wölfe“ a Schiller Theaterben

## BERLINI LEVÉL

1944. május

A birodalmi főváros művészeti életét az állandó bombatámadások sem törték meg.

A Staats Theaterben a Troubadour, a Traviata és a Lohengrin volt műsoron, de voltak könnyed bemutatók is, mint a Florentiner Brokát. A Deutsches Opernhausban egy balett est ment — a balett történetét láthattuk egész a mai napig. Jelenleg a Madame Butterfly van műsoron.

A Volksbühne se marad atul — itt az Iphigeniát újjították fel s mellette a Heimat című hazafias dráma vívja ki a közönség ószinte érdeklődését.

Berlin nem szűkölködik színházi intézményekben s ha sorra akarjuk venni az összes művészeti helyét Thalia múzsáinak — akkor alig győzünk végére érni. A Schillerről elnevezett színház a klasszikus drámához ragaszkodik inkább — most



újjították fel az Urfaustot, amelyet a magyar színészek is nemrég játszottak a német közönség előtt, magyar fordításban.

A Renaissance Theater műsorán a Der Faub de Sabinerinnen az újdonság s a Deutsches Theater a Das Wintermärchen-t tartja műsoron. Ez a szép darab a szerelem szimfóniája s a publikum örök problémáit látja benne. A Theater des Volkes katonai tárgyú darabot játszik nagy becsvéggel és sikerrel — egyáltalán a berlini katonai színházakban nagy a darabok látogatottsága.

Magyar szerzőt hirdet a Schiffbauerdamm Theater: itt mutatják be Vaszary János: Sprung ins Leben című darabját.

A gyönyörű hónap még több bemutatót ígér s Berlin színházi élete erőt ad a mindennap dolgozó emberének s a kedély és a belső biztonság öntudatát növeli.

Miklóssy Tibor  
(Berlin)

A „Das Wintermärchen“ egyik jelenete

BU

erfaustot.  
r színé-  
ítszottak  
g előtt,  
n.  
Theater  
raub de  
ajdonság  
heater a  
n-t tart-  
szép da-  
mfóniája  
problé-  
A Thea-  
onai tár-  
ik nagy  
errel —  
katonai  
a dara-

hírdet  
n Thea-  
ják be  
rungs ins  
ját.  
nap még  
r s Ber-  
rőt ad a  
ó embe-  
s a belső  
lát nő-

sy Tibor  
(fin)

ärehen“



*Magyar*  
KAVÉT

*Magyar*  
GYEREKNEK

*Magyar*

1 kg árpakávé  
P 2.44

DIVATCSARNOKBÓL!..

BUDAPEST, VII. KER., RÁKÓCZI-UT 70-76 SZ.

# A DÉLIBÁB HUMORÁ

## Művész

— Tegnap megnéztem Amanda művésznőt, aki az Óbudai kávéházban énekelt, de otthagytá ezt a helyet és máshová szerződött. Egészen jó számai vannak.

— Jó számai? Lehetetlen. Ez a legtehetségtelebb nő a világon. Hogy lehetnének jó számai?

— Ugy, hogy ruhatárosnő lett egy másik kávéházban.

## Bemek házasság

— Igaz, hogy ez a Kovács gazdagon jog nőstülni?

— Igaz. De a nőnek, akil el akar venni, van egy kis beszédhibája.

— Micsoda?

— Kovács már háromszor megkérte, de a nő képtelen kimondani az igen szót.

## Biztos pénz

— Gratulációk, doktor úr. Hallom, hogy maga kezeli a gazdag Kovácsot. Figyelmeztetem azonban arra, hogy ez a Kovács a világ legzsugoribb embere. Nem szívesen fizel egyetlen pengőt sem.

— Oh, én nem félek. Majd behajtom a honoráriumot az örökösöitől.

## Szegény gyerek

Egy kisfiú sir keservesen az utcáson. Idősebb úriember áll meg mellette és részvétellel kérdi:

— Miért sírsz, kisfiam.

— A mamám tejfőt küldött és én elvesztettem a pénzt, amelyet adott.

— Mennyi volt az a pénz?

— Két pengő.

— Ne sírj, itt a két pengő. Hol vesztetted el a pénzed?

A gyerek megtörtül maszatol arcaát.

— Golyózásban nyerte el egy másik fiú.

## Mindegy

A sarki koresmába sörösüveggel kezében beállt egy kisfiú.

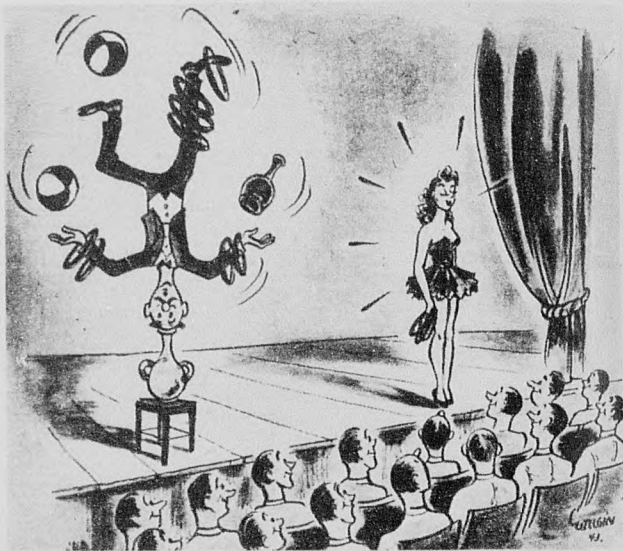
— Kérek szépen egy üveg sört.

A koresmáros megkérdi:

— Milyet? Világosat vagy barnót?

— Mindegy, felel a kisfiú — vaknak lesz.

## ATTRAKCIÓ A CIRKUSZBAN



## Feledékeny asszony

— Az én feleségem a világ legfeledékenyebb asszonya. Minden nap elfelejti, hogy az előző napon is pénzt kért tőlem.

— És mit csinál azzal a rengeleg pénzzel?

— Azt nem tudom. De én soha nem adok egy vasat sem neki.

(Woche)

## A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem örzünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelvagy beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk. Művészek és közéleti szereplők lakcímeit, telefonszámát nem közölhetjük. Magánéletüket érintő kérdésekre nem válaszolunk.

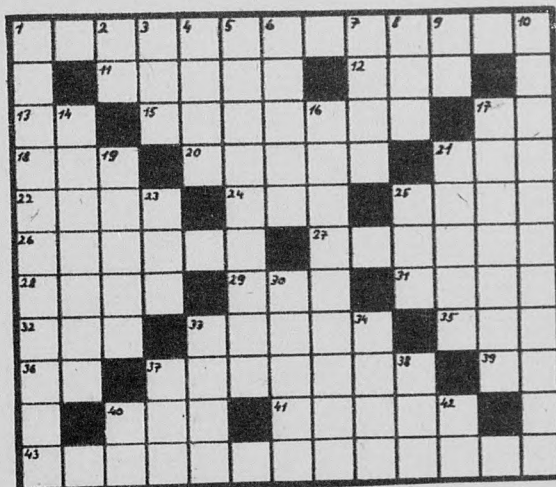
**Pietró.** Az említett olasz filmvállalat művészei az elmúlt esztendőben jártak Magyarországon. Jelenlegi címüket nem tudjuk. — **Mohari J.** Próbálja egyszerűbben kifejezni magát. A vers zavaros, érthetetlen. — **Erdőváros.** Az illetőről semmi közelebbit nem tudunk. — **Élet.** Hyen verseket minden betűfaragó ember tud írni. Ez bizony nem költészet. — **Kunszentmárton.** Éva. Az illető úr a filmvállalat igazgató-tulajdonosa. — **Zsuzsanna.** Nemes, hazafias érzések, igen kezdetleges versesli kifejezése. Olvasson sokat, hogy

önkritikája fejlődjék. — **Marika.** A film már rég nincs forgalomban s így közelebbit sajnos, nem tudunk a szereplőkről. — **Fűzfapoéta.** Jeligéjét jól választotta. Ezek bizony gyenge kis zöngeménnyek. Olvassa jó magyar költők verseit, ha fejlődni akar. — **17-18.** Az Asszonyok Postájának lapunkhoz írhat (VII., Dohány-u. 12., Délibáb). Megszólítás: Méltóságos Asszonyom! — **Rostás I.** Morinyi nevű festőről nem tudunk. Viski János ismertnevű művész. Címe: Budapest, XI., Horthy Miklós-körtér 1.

Felelős szerkesztő: **HIBÓ LAJOS.** Felelős kiadó: **PAIZS GÉZA** Kiadótulajdonos: **Forras Nyomdaipari Műintézet és Kiadóvállalat Rt.** Budapest, VII., Dohány-u. 12.

# KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Nagyvállalatoknál a személyzeti osztály végzi. 11. Kézimunkán a levelet díszíti. 12. Keletrag. 13. Király — olaszul. 15. Fehérorosz tábornok volt (V = W). 17. Kicsinyítő képző. 18. I. L. R. 29. Regény útján szórakozik. 21. El Ha... 22. Női ruhadisz. 24. Gyulladá. 25. Vissza: bei dem összevonasa. 26. Leventevezető. 27. Bácskai város. 28. Nem nekem. 29. Görög törzs. 31. Német harcjalakulat betűjére. 32. Női név. 33. Névelővel: súlymérték. 35. I. T. I. 36. Tagadószó. 37. Az élet dele után következnek. 39. Azonos más-salhangzók. 40. E. S. É. 41. A levél- és csomagforgalmat bonyolítja le. 43. Az Árpád-ház uralkodásának alapja.



Függőleges sorok: 1. Mélyhangú énekművész. 2. Azonos a 13. vízszintessel. 3. Vita alkalmából szellemi fegyver. 4. Adósságot megfizet. 5. Közmondás. 6. Z. I. N. V. O. 7. Bécsi futballbíró volt. 8. Diplomás nevek előtti rövidítés. 9. Olasz skalahang. 10. A károsult és a vádlott közt történik. 14. Két ritka férfinév. 16. Búzasor. 17. Kipottyant. 19. Nem sűrű. 21. Apró. 23. ... kus, hozzá nem értő. 25. Keeskehang. 30. O. R. G. P. E. 33. Névelővel, nyílás.

34. Falusi házfestőanyag. 37. „Örs” betűi keverve. 38. G. T. Ö. 40. Azonos magánhangzók. 42. Juttat.

## BETŰREJTVÉNYEK

1  
1mas

2  
S r=l  
+ lakoma

3  
lllll ö  
l

4  
6 baromagy

5  
es t x  
i n

6  
S vegtag

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

HOMÉRÉSOSZIAN  
A ELALUSZIK A  
FE OMEG IP AK  
ÉRA ASÁRT AGY  
RELÉ SRÉ ANYO  
FIKUSZ GÓLIÁT  
IBOLYÉEL ITRH  
VET OLTÁS AOA  
AN LEÜTTET SL  
G KEN ETJEF L  
YOKOHAMATOK IO

A 20. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Tizedel. 2. Párduc. 3. Uradalom.  
4. Beláthatatlan. 5. Talán. 6. Esperes.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 4 pengő 20 fillér, félévre 8 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 34 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.  
mélynyomása, Budapest

**Ha kinyitja a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak. Továbbítja a Vöröskereszt Budapest, VIII. ker., Baross-utca 15**



**Solvolith**  
fogkrém

22.  
SZÁM

MAJUS